RODOP Rüzgârı

2025

KASIM

201

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN
AYLIK YÖRESEL ARAŞTIRMALAR
POPÜLER TARİH KÜLTÜR SANAT
DERGİSİDİR

Kuruluş: 2007

Fiyatı: 2,5 €

SEL FELAKETİ SONRASINDA GÜMÜLCİNE

Kapılar

Kovanlık - Kovalon köyü

Rodop ili - Yunanistan

KASIM

RODOP RÜZGARI
Aylık, Yöresel Araştırmalar, Popüler Tarih, Kültür ve Sanat Dergisi.
Batı Trakya Türklerinin Dergisidir.
KASIM 2025. Sayı: 201.
Fiyatı: 2,5 E
Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni:
İBRAM İbraim
(İbrahim Baltalı)
Adres:
H. Likion, 69300-Sapes-
GREECE
Tel: +30 25320 41596
Cep: +30 6946471488
e-mail: ibrahimbaltali@hotmail.com

Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların kendi görüşleri olup sorumlulukları yazarlarına aittir.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΡΟΔΟΠ ΡΟΥΖΓΚΙΑΡΙ
ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Λ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025 ΤΕΥΧΟΣ: 201.
ΤΙΜΗ: 2,5 E
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ-ΓΕΝΙΚΟΣ Δ.
ΙΜΠΡΑΜ ΙΜΠΡΑΗΜ
Χ. ΛΥΚΕΙΟΝ 69300 - ΣΑΠΕΣ
ΤΗΛ. +3025320 41596
ΚΙΝ. +306946471488
e-mail:
ibrahimbaltali@hotmail.com
www.rodopruzgari.com
www.burasibatitrakya.com

Kapak:

Gümülcine'de sel felaketi

2025/201. İÇİNDEKİLER

4
Başyazı
Ortak sorunlar, ortak acılar
İbrahim Baltalı
5
Gümülcine'ye damgasını vuran olaylar
Gümülcine'de sel felaketi
8
Balkanlar
Balkan Türk Yazarlar Buluşması Kırcaali'de gerçekleşti.
10
Kurgusal Tuzaklar ve Batı Trakya Türkleri
Kurgusal Tuzaklar ve Batı Trakya Türkleri
Pervin HAYRULLAH
12
Pervin Hayrullah'a Türk Dili ve Kültürüne Hizmet Ödülü Verildi
13
Yeni çıkan kitaplar
Haşim Semerci'nin ikinci şiir kitabı "Vatan neresi" yayımlandı
Altay SUROY'UN Kosova'da Sarı Saltuk'tan Leyla Saz'a kitabı okuyucuya sunuldu
"İskeçe Şehir Sempozyumu" kitaplaştırıldı
17
Gezi notları
Çıkayım Gideyim Urumeli'ne -11
Fehim Ahmet
20
Sessizliğin Bedeli, Batı Trakya Türkleri ve Suskunluk Sarmalı
Koray BAĞDATLI
22
DEB PARTİSİ İLK MYK TOLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ
23
Arada bir...
Tuzcuköy
Asım Çavuşoğlu
28
Açıklama
HAK İHLÂLİNDE İSTİKRARLI BİR YÖNETİM ANLAYIŞI
29
Cami Hikayeleri
Bayrak Camii
Leylek Camii
31
Batı Trakya Köyler Ansiklopedisi
Sevindikler
33
Varşova'dan İzlenimler: Zamana Direnen Gerçeğin Savunusu
Kerem Abdurahimoğlu

BAŞYAZI

26. yıl. 403. yazı.

İbrahim BALTALI ibrahimbaltali@hotmail.com

Ortak sorunlar, ortak acılar

Osmanlı Balkanlar'ı kaybettikten sonra büyük bir kaos meydana gelmiş; etnik çatışmalar, katliamlar yaşanmış, bir dizi yeni devlet oluşmuş ve yüzbinlerce Türk vatanlarından sürülmüştür. Yerinden yurdundan edilen insanlar, güvenli liman olarak, belki de yine geldikleri Türkiye'ye sığınmak zorunda kalmışlardır. Anavatan Türkiye Balkan insanına kucak açmış; sağlık, eğitim, barınma v.d. alanlarda hayatlarını kolaylaştırmıştır. Ve, bugün de Balkan insanına Türkiye'nin hassasiyeti devam etmektedir.

Balkan Türklerinin yaşadıkları acılardan ve sürgünlerden sonra, "ortak sorunlar, ortak söylemleri" getirmiştir. Bütün bunların sonucunda "gönül coğrafyası" denen bir kavram oluşmuştur. Zamanla ortak sorunlar insanlar arasında bir sinerji meydana getirmiş, ortak çözümler arayışına gidilmiş, bir çok konuda ortak hareket eder hale gelmişler, bunu uluslararası platformlarda da göstermişler ve günümüzde de göstermektedirler.

Sorunlar ortak olunca, tepki vermek, sonuca ulaşmak için "birlik ve berberlik" kavramı ön plana çıkmıştır. Bu kelimeler Balkan insanının geleceğini bu topraklarda devam ettirebilme açısından adeta "anahtar kelimeler" haline dönüşmüştür. "Birlik ve beraberliği" güçlendiren ise "hep birlikte daha güçlüyüz" sloganına dönüşmüştür.

Yunanistan'da Dr. Sadık Ahmet ve arkadaşlarının kurduğu DEB – Dostluk Eşitlik Barış Partisi üç defa AP seçimlerine katılmış ve bölgede en çok oyu alarak bir tarih yazmış; Batı Trakya Türklerinin bütün sorunlara rağmen bu topraklarda var olduklarını bir kez daha ispatlamışlardır. DEB Partisinin AP seçimlerindeki sloganı ise "Hep birlikte daha güçlüyüz" olmuş ve insanlarımız tarafından benimsenmiştir.
TDP Türk Demokrat Partisi 1992 yılında K. Makedonya'da kurulmuş ve defalarca seçimlere katılmıştır. Bu partiden Tearce Belediyesinden meclis üyeliğine aday olan Metin Useini'nin sloganı da "Birlikte daha güçlüyüz" olarak belirlenmiştir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi sorunlar ortak olunca, demek ki gönül coğrafyasındaki çözüm yolları da bir olmaktadır. Bu da her şeye yansıdığı gibi seçimlerde de kendini göstermektedir. Ortak mantık, ortak hareket etme zorunluluğunu getirmektedir. Gönül coğrafyasının devamı açısından bütün bunlar çok önemli olsa gerek.

Gümülcine'ye damgasını vuran olaylar

Gümülcine'ye damgasını vurmuş olaylar

Sahibi ve Başyazarı: ASIM HALİLOĞLU
Mes'ul Müdürü: HASAN HATİPOĞLU
İdarehane ve Matbaa: İoannisou Caddesi Telefon: 3-80

AKIN

HAFTALIK, İÇTİMAİ, SİYASİ VE EDEBİ TÜRK GAZETESİDİR.

GÜMÜLCİNE PAZARTESİ 25 OCAK 1960

3 üncü Yıl Sayı: 133

Sayısı 1,50 Drahmi

GÜMÜLCİNE TARİHİNİN EN FECİ ANLARINI YAŞADI

GAZETEMİZ

GÜMÜLCİNE'DE SEL FELAKETİ

Celâl Bayar Lisesi öğrencilerinin fedakarlıkları

YÜNDE 50 EV, ÇELEBİKÖYDE 12 EV OTURULUR HALDE— BALLAHOR VE VAKIF KÖYLERİNDL SEYLÂP BÜYÜK TESİRİ Nİ GÖSTERDİ— HASKÖYDE BİRÇOK KİMSE TEHLİKE GEÇİRDİ —ÖLÜ VE YARALILAR—NAFİA BAKANI VE TİCARET BAKAN-

buna müsait değildir. Bu mıyız.

GAZETEMİZİN DAVASI

YAZARLARIMIZ İSTİNAFTA İKİŞER AY HA MAHKÛM EDİLDİLER VE HAPSE GİRDİLİ

GÜMÜLCİNE'DE SEL FELAKETİ

Yunanistan'da yer alan Rodop ilinin idare merkezi Gümülcine 1960 yılında büyük bir sel felaketi yaşadı. İki kişi hayatını kaybetti, 300 civarında ev yıkıldı ve 3000 kişi evsiz kaldı. Celâl Bayar Lisesi Yurdu öğrencilerinin büyük fedakarlıkları sayesinde bir çok kişinin hayatı kurtuldu. Yıllar sonra Bokluca (Evliya Çelebi'ye göre "Şikârlı") Çayı'nın yönü Deli İbram Deresi'ne çevrildi. Devamında da Gümülcine'yi bir Balkan şehri yapan Şikârlı Çayı'nın üzeri örtüldü. Şehrin çehresi değişti. Çayın üzerindeki Açık Köprü, Kapalı Köprü, Fransız Köprüsü v.d. yıktırıldı. Hele hele bir Kapalı Köprü vardı ki bugün Türk Gençler Birliğinin doğu kapısı önündeki yoldan şehir merkezine giden yol üzerindeydi. Kapalı Köprü üzerinde sağlı sollu 20 adet dükkan bulunuyordu. 1901 yılında yılında Vakıflar İdaresine gelir amaçlı olarak yaptırılmıştı. Ne yazık ki günümüzde bunlardan eser kalmadı. Halbuki kapalı köprüler çok enderdi. Bugün örneğini Bursa'da görmekteyiz.

94 yaşındaki emekli öğretmen Hafız Murat Yaşaroğlu, belediye arkasındaki sinemadan çıkışta, Yeni Yol'da varillerin yüzdüğünü ve Yeni Cami karşısındaki kuyumcuların önlerinde 1 metre kadar çamur olduğunu bizzat gördüğünü anlatmıştır. Yine emekli öğretmenlerden 81 yaşındaki Asım Çavuşoğlu da seli yaşamış ve Bokluca Çayı'nın yönünün değiştirilip üzerinin kapatıldığında o günlerin Valisi Alamanos'un, "Gümülcine'yi Bademliğe (Gümülcine'nin kuzeyinde daha yüksek bir bölge) kaldırsaydık bu kadar masraf olmazdı" dediğini belirtmiştir.

Sel felaketinin yaşandığı günlerde Gümülcine'de

yayımlanan AKIN gazetesi 133. sayısını tamamen bu olaya ayırmıştır.

AKIN gazetesi şunları yazmıştır:

Sel felaketi sonrasında Gümülcine meydanı.

GÜMÜLCİNE TARİHİNİN EN FECİ ANLARINI YAŞADI

Sel felaketi sonrasında Gümülcine.

GÖRÜLMEMİŞ SEL FELAKETİ. MEMLEKETİ MATEM HAVASINA BÜRÜDÜ. SULAR ŞEHRİN İÇİNDE 1,5 -2 METREYE YÜKSELDİ.FELÂKET TASAVVURUN ÜSTÜNDE. ŞEHİRDE 200 KADAR EV YIKILDI, YÜZLERCESİ DE YIKILMAK ÜZERE. ZARAR YÜZ MİLYONLARI AŞMAKTA. KARACAOĞLAN KÖYÜNDE 50 EV, ÇELEBİKÖY'DE 12 EV OTURULUR HALDE. BALLAHOR VE VAKIF KÖYLERİNDE SELLER BÜYÜK TESİRİNİ GÖSTERDİ. HASKÖY'DE BİR ÇOK KİMSE TEHLİKE GEÇİRDİ. ÖLÜ VE YARALILAR VAR. NAFİA BAKANI VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI ŞEHRİMİZDE. ASKERİN VE CELÂL BAYAR LİSESİ ÖĞRENCİ YURDU ÖĞRENCİLERİNİN FEDAKARLIKLARI. GÜMÜLCİNE HALA ÇAMUR DERYASI HALİNDE.

10 Ocak 1960 Pazar'ı Pazartesine bağlayan gece, Gümülcine halkı unutulmayacak derecede vahim, endişeli anlar yaşadı. Gümülcine'nin bilinen tarihi bu derece büyük tabii felaketi şimdiye kadar kaydetmemiştir.

Bölgemize 10 Ocak günü yağmaya başlayan şiddetli yağmurlar ve bu yağmurun tesiriyle Dağlık bölgede eriyen karlar bütün bölgeyi kısa bir zaman içinde bir göl haline getirmiştir.

Nitekim Pazar günü öğleden sonra yavaş yavaş dolan Bokluca Çayı merasından çıkarak şehri tehdit etmeye başladı. Geçen yıl da 13 Ocak'ta hasıl olan taşkınlığı dikkate alan şehir esnafı dükkanlarındaki malları -Geçen yılki taşkınlığı hesaplayarak- muayyen bir yüksekliğe kaldırmıştı. Fakat tedbir alan bütün esnaf tahminlerinde aldandı ve ortalama bir hesapla mağazalarındaki servetin

üçte ikisini kaybetti. Bu arada bazı kişilerin serveti yüzde yüz mahvoldu.
Öğleden sonra saat 5.30'da şehre girmeyen başlaya su, bir müddet için çekildiyse de, gece saat 7'den sonra daha süratli gelerek şehir caddelerinde yarım metre kadar yükseldi ve bu yükseklik gece 11're kadar devam etti. Saat 11'den sonra üçüncü su daha şiddetli gelmeğe başladı. Bu su bir çok yerde 1 metreye kadar yükseldi ve şehri tamamen tehdide, evleri yıkmağa başladı. Şehrin muhtelif semtlerinde silâh atılıyor, "can kurtaran yok mu" sesleri her tarafta duyuluyordu.
Bu pek feci durum karşısında mahalli idare ve askeriye lazım gelen tedbirleri almış olacak ki getirilen kayıklarla askerler tarafından pek çok can kurtarılmıştır. İtfaiye idaresinin insan takati üzerinde gösterdiği gayret ve fedakarlıkla, jandarma birliklerinin faaliyetleri cidden takdire şayandı. Jandarmalar bütün teknik imkansızlıklara rağmen her çap başında, fert olarak hayatları pahasına sular içinde nöbet bekleyerek amirlerini her an durumdan haberdar etmişler ve bu arada muhtemel fırsat düşkünlerine meydan vermemişler.
Üçüncü su gece yarısı saat1'e kadar hayli çekilmiş olduğundan herkes felâketin bu kadarla atlatıldığı ümidine kapılırken saat 2'ye çeyrek kala sular tekrar kabarmış ve ortalık yeni bir felaket endişesine bürünmüştür.
Suyun azametli gelişi, şehrin son bir darbe ile karşı karşıya olduğunu gösteriyordu. Nitekim her saniye hızla yükselen sular şehre ölüm saçıyordu. İmdâda çağıran silah sesleri sıklaşıyor, "can kurtaran yok mu" avazları en insafsız yürekleri yumuşatıyor, yıkılan evlerin boğuk gürültüleri insanı ürpertiyordu. Böyle bir anda felaketzede nereye sığınabilir? Her taraf su, su, su! Bazı cadde ve sokaklarda suyun yüksekliği 1,5m, bazılarında 2m! Her cadde bir nehir ve umumiyeti itibariyle şehir bir göl.
Sabahleyin sular bir hayli çekilmiş durumda. Şehrin manzarası insana derin bir ızdırap veriyor. O muazzam seller ne tahribat yapmamış! Caddelerde kim bilir nerelerden gelmiş, devrilmiş otomobiller, kökleriyle birlikte vitrinlere girmiş azametli ağaçlar…arabalar, buz dolapları, kopuk ağaç gövdeleri, telgraf direkleri, kostümler ve daha neler…
Bu fecaat karşısında irkilen, sarsılan halk, yıllar yılı yaptığı çetin hayat mücadelesi neticesinde elde ettiği servetinin yanına yaklaşmıyor, sanki mağazasında karşılaşacağı korkunç manzaranın kendisine vereceği sonsuz teessürden biraz daha uzaklaşmak istiyordu. Nitekim 11 Ocak Pazartesi günü hiçbir esnaf dükkanını açmadı. Zaten bir başka mani de vardı; çamur. Bazı dükkanların önünde çamurun yüksekliği 1 metreyi buluyordu! Yağmur da devam ediyor, şehre

Sel felaketi sonrasında Gümülcine.

tekrar su girebilmesi ihtimali zihinlerden uzaklaşmıyordu. Nitekim 11 Ocak Pazartesi gecesi yine su geldi. Fakat bu sefer yüksekliği yarım metreyi geçmedi.

CELAL BAYAR LİSESİ ÖĞRENCİ YURDU ÖĞRENCİLERİNİN FEDAKARLIKLARI

Sel felaketi gecesi, Celâl Bayar Lisesi Yurdu öğrencilerinin gösterdikleri fedakarlıkları herkes büyük bir takdirle karşılamıştır. Suların yurt civarında evleri bastığı sırada imdat seslerini işiten 6-7 genç, derhal azgın , karlı sulara atlayarak seslerin geldiği istikamete doğru yüzmeğe başlamışlar ve bu suretle pek çok zavallıyı yurt binasına taşıyarak muhakkak ölümden kurtarmışlardır. Fedakârlıklarından dolayı Celâl Bayar Lisesi öğrencilerini tebrik eder, bu insani hareketlerinin bütün gençlerimize örnek olmasını dileriz.

SELLERİN TAHRİBATI

Sel felâketinin yaptığı tahribatın bilançosu bu güne kadar pek kat'i olarak bilinmemekle beraber çok büyüktür. Şehirde insan kaybı 2 ölüdür. Biri dört yaşında bir çocık, diğeri yaşlı mahkeme kâtibidir ki sularda boğulmuşlardır. Şehreküstü, Mahkeme, Camiatik, Çaymahalle, Tabakhane, Kalkanca mahallerindeki evler tamamen yıkılmış veya oturulamaz hale gelmiştir. Şehirde yıkılan ev sayısı 400'ü aşmakta ve yüzlercesi de oturulmaz halde olup yıkılmak üzeredir.

Kaynaklar:

AKIN gazetesi, 25 Ocak 1960/133
Hafız Murat Yaşaroğlu – 94 yaşında. Görüşme: GTGB, 25 Eylül 2025.
Asım Çavuşoğlu, 81 yaşında. Görüşme: GTGB, 25 Eylül 2025.
https://maronnews.gr
Sel felaketi sonrasında çekilen videoyu bu linkten izleyebilirsiniz: https://www.britishpathe.com/video/

Balkanlar .....

BALKAN TÜRK YAZARLAR BULUŞMASI KIRCAALİ'DE GERÇEKLEŞTİ

Kırcaali'de Ömer Lütfi Kültür Derneği tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen "Balkan Türk Yazarlar Buluşması" etkinliği bu yıl da devam etti.

3.10.2025 akşamı düzenlenen etkinliğe Bulgaristan, Türkiye ve Yunanistan'dan yazar ve şairler katıldı. Yunanistan Batı Trakya'dan ise Rodop Rüzgarı sahibi İbrahim Baltalı katıldı.

Etkinlikte ayrıca "Özgürlüğün Peşinde Bir Ömür" Mehmet Türker'e armağan adlı kitabı Bolu İzzet Baysal Üniversitesinden Prof. Dr. Ertuğrul Karakuş tanıttı.

Etkinlik Kırcaali Belediyesi temsilcisi katılımcılara teşekkür etti. Ömer Lütfi Kültür Derneği Müdürü Müzekki Ahmet de katılımcılara davete icabet ettikleri için teşekkür etti.

Programın devamında da İbrahim Baltalı "Batı Trakya Köyler Ansiklopedisi"nin 3. Cildini tanıttı ve Bulgaristan'la olan bağlarını anlattı. Daha sonra da diğer şair ve yazarlara söz verildi.

Programın kitap tanıtımında ise Prof. Dr. Ertuğrul Karakuş söz aldı.

Karakuş üniversitede Balkan Türkleri edebiyatını okuttuğunu ve bu arada Batı

Trakya Türklerinin edebiyatına da yer verdiğini belirtti.

Karakuş sözlerine şöyle devam etti: "Ben aslında şu kitabı tanıtmak için buradayım. Mehmet Türker'e armağan "Özgürlük peşinde bir ömür" diye. Biz, herkesin, Balkanlar'da Türk edebiyatına ve Türkçe'ye hizmet etmiş herkesin tanıtımını yapmak isteriz. Bu gönlümüzün en baş köşesindedir. Bu salondaki herkes için bir arman hatıra kitap çıkarmak isteriz. Herkes, burada bulunan herkes, burada yaşamakla da bunu hak ediyorsunuz. Bırakın yazmayı, yazmak zaten sizleri yükseklere çıkarıyor. Bir millet edebiyatı olan topluluk, demektir…

Türkiye dışındaki insanları tanırken, oranın tarihini, kültürünü, coğrafyasını da iyi bilmek gerekiyor. Mesela İlhami Emin'i tanımak istiyorsanız, Doğu Makedonya'daki Yörük bölgesini köy köy gezeceksiniz ki ondan sonra İlhami Emin'i tanıyabilirsiniz.

Batı Trakya'dan herhangi bir yazarı veya şairi tanımak istiyorsanız köylerini gezmeniz gerekiyor; tarihini, şartlarını bilmeniz gerekiyor. Rodopları, Eğridere'yi, Kirli'yi tek tek gezmeniz gerekiyor. Yani Azerbaycan'dan bir şairi tanıyabilmek için de Bakü'yü, Zençeran'ı çok iyi bilmeniz gerekiyor.

Kırım Türklerinden kim vardı deyince hemen Cengiz Dağcı deriz. Kırım deyince akla bir sürü siyasetçi de gelebilirdi.

Toplantının açılış konuşmasını Ömer Lütfi Kültür Derneği Müdürü Müzekki Ahmet yaptı.

Siyasetçiler gelmiyor, yazar geliyor akla…

Mehmet Türker de şöyle bir şey gördüm. Gazetecilikten kaynaklı müthiş bir gözlemcilik var. Bu da vatanına olan borcunu ödemesinde yardımcı oluyor. Sindelli diye bir kitap yazdı. Kendi doğduğu köyün monografisini yazdı. İhtiyaç var mı yok mu? Her köye ihtiyaç var. Ama o kadar güzel gözlemler varki, ben bunu gazeteciliğine bağlıyorum. Mehmet Türker yazar dedik, ancak o gazetecidir, şairdir. Gazeteciliğin gözlem dili var ya, işte bu özel gücü kalemine yansıyor…

Hep Balkan Türk edebiyatından bahsediyoruz. Peki bu insanlar misafir mi bu topraklarda? Hayır. Kendi vatanı, kendi değerlerini anlatmak zorunda. Peki bu insanlar yirmi yıl önce mi geldi bu topraklara? Yüz yıl önce mi geldiler bu topraklara, beş yüz yıl önce mi geldiler bu topraklara? Hayır! Bakın "Balkan" kelimesi öz Türkçe bir kelimedir. "Balkan" kelimesi, dağlık, suluk anlamında öz be öz Türkçe bir kelimedir. Demek ki burada bir Balkan Türk edebiyatı varsa o geleneğin devamıdır. Belki de binlerce yıl sürecek bir tarihi devam ettiriyor…

Şunu demek istiyorum: Bu topraklarda yazan çizen insanları anlamak istiyorsanız, 300 veya 500 yıllık bir misafirlik varmış, gelmişler ve gidecekler, işte böyle değil.

Bu toprakların kadim unsuru dur bu insanlar. Kökten gelen unsurudurlar. Bunu özellikle vurgulamak lazım.

Bakınız medeniyet diye bir şey var. Medeniyet insan için eser yapmaktır. Geçenlerde vefat eden bir maikel kil var. Kendisi Hollanda'lı bir Katolik. Ömrünü Balkanlar'daki Osmanlı eserlerini araştırmaya vermiş. Şöyle bir tespiti var: "Balkanları araştırmaya başladım. 14.Yüzyıl'dan önce, Balkanlar'da insan için yapılmış eser aradım; krala veya derebeyine değil. 12-13 balkan ülkesinde bulamadım. 14. Yüzyıldan sonra o kadar çok esere rastladım ki, binlerce eser yapılmış. Bu eserleri 20. Yüzyıldan sonra bizler yıkma yarışına girdik. Bir tane bıraktık, gerisini yıktık. %98'ni yıktık, geriye %2 kaldı. %2'ni araştırmak da benim ömrümü yedi." Semavi Eyice'nin, Ekrem Hakkı Ayverdi'nin, genç şairlerin yazarların ömrünü yedi.

Dolayısıyla buradaki yazarlar ve şairler bir medeniyetin temsilcisidir. Bu topraklarda misafir değildir bu insanlar…"

Programın sonunda günün anısına katılımcılara sertifika verildi.

Etkinlikte "Dostlar" türkü grubu da katılımcılara hoş anlaş yaşattı.

Görüşler - Düşünceler

Kurgusal Tuzaklar ve Batı Trakya Türkleri

Pervin HAYRULLAH

Tarih boyunca azınlıklar, kimliklerini koruma mücadelesinde yalnızca açık baskılarla değil, aynı zamanda sinsi ve kurgusal yöntemlerle tasarlanmış baskılarla da karşı karşıya kalmışlardır. Bu yöntemler, doğrudan saldırıdan ziyade, psikolojik ve kültürel düzeyde işleyen "kurgusal tuzaklar" olarak tanımlanabilir. Batı Trakya Türkleri örneği, bu olgunun en dikkat çekici örneklerinden biridir. Yunanistan sınırları içerisinde yaşayan Batı Trakyalı Türkler, Lozan Barış Antlaşması'nın (1923) sağladığı haklara rağmen, yüzyılı aşkın süredir kimlik, eğitim, din ve siyasi temsiliyet alanlarında çeşitli kısıtlamalara maruz kalmaktadır.

"Kurgusal tuzak", görünürde meşru ya da tarafsız olan uygulamaların, gerçekte belirli bir topluluğun kimliğini zayıflatmak, yönlendirmek veya asimile etmek amacıyla kurgulanmış stratejiler olarak açıklanabilir. Bu tuzaklar; hukuk, eğitim, medya ve kültür gibi alanlarda sinsice işler. Toplumun bir kesimine, "uyum", "modernleşme" veya "bütünleşme" gibi pozitif kavramlar üzerinden dayatılan değişim süreçleri, özünde kimlik aşındırma politikaları olabilir.

Michel Foucault'un "iktidarın görünmezliği" kavramı bu bağlamda önemlidir: iktidar, doğrudan baskı kurmadan, söylem ve normlar aracılığıyla bireyleri biçimlendirir. Batı Trakya Türklerinin deneyiminde, bu görünmez baskı biçimleri net şekilde gözlenebilir. Öncelikle Türk kimliğinin sistematik reddi konunun merkezinde yer alır. Yunan devlet mekanizması azınlığın Türk kimliğini reddederek azınlığı dini bir kategoriye indirgemekte, fakat azınlık bireyleri ise Türk etnik ve kültürel kimliklerini koruma yönünde ısrar

etmektedir. Bu karşılıklı ısrar, eğitimden siyasete, müftülük seçimlerinden dernek adlarına kadar birçok alanda çatışma noktaları yaratmıştır.

Batı Trakya'da Türkçe eğitim veren azınlık okulları, Lozan Antlaşması'na göre güvence altına alınmıştır. Bununla birlikte, uygulamada ciddi kısıtlamalar söz konusudur. Okul binalarının bakımı, öğretmen atamaları, müfredat ve daha pek çok konu Türk azınlık eğitimini aşağıya çeken parametreler arasındadır. Türkçe eğitimin üzerine yaratılan sistematik sorunlar, dil üzerinden kimlik bilincinin zayıflatılmasına hizmet etmiştir. Bu, klasik bir "kurgusal tuzak" örneğidir: görünürde pedagojik, gerçekte politik bir müdahaledir.

1980'li yıllarda Yunanistan, "Türk" adını taşıyan dernekleri kapatarak, "Türk kimliği" ifadesini kamusal alandan dışlamaya çalışmıştır. Gerekçe olarak "kamu düzeni" öne sürülmüştür. Bu söylem, demokratik hukuk devleti normlarıyla çelişmesine rağmen, uluslararası arenada "iç mesele" olarak sunulmuştur. Böylece kısıtlama, görünürde yasal; özünde ise etnik kimliği görünmez kılan bir tuzak biçimine bürünmüştür.

Yunan basınında uzun yıllar boyunca Batı Trakya Türkleri, "Müslüman Yunan vatandaşları" olarak adlandırılmış, Türk kimliğini sahiplenmeleri ise "dış etkilerin provokasyonu" şeklinde yorumlanmıştır. Bu dil, azınlığın taleplerini "tehdit" olarak kodlayan bir söylem üretmiştir. Böylece azınlık, hem ülke içinde hem de uluslararası kamuoyunda savunmada kalmaya zorlanmıştır.

Batı Trakya Türkleri, bu kurgusal tuzaklara karşı mücadele edebilmek için çalışmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşınan davalar, özellikle derneklerin kapatılmasıyla ilgili kararlarda önemli kazanımlar sağlamıştır. Yüz yılı aşkın süredir Batı Trakya'da azınlık olarak yaşayan Türkler için, aynı zamanda bir kimlik mücadelesi olan, bu derneklerin yeniden faaliyete geçebilmesi ve yeni derneklerin kurulmalarına izin verilmesi hayati önem taşımaktadır.

Kurgusal tuzaklar, modern çağın en etkili asimilasyon araçlarıdır. Açık baskıdan farklı olarak, meşruiyet perdesi ardında işlerler. Batı Trakya Türkleri örneğinde, bu tuzaklar eğitimden kimliğe, hukuktan medyaya kadar farklı biçimlerde uygulanmıştır ve uygulanmaya devam etmektedir. Ancak diline, kültürüne hakim olan bir toplum ve gençlik, kimliğini barışçıl, hukuk temelli ve kültürel dayanışma yoluyla koruyup, bu görünmez tuzakları aşabilir.

Sessiz Bahçedeki Nar Ağacı

Batı Trakya Türk Azınlığı'nın Hikâyesi

Bir zamanlar, büyük bir bahçenin sessiz bir köşesinde nar ağacı gibi köklü, vakur bir ağaç yaşardı. Bu ağaç, bahçeye sonradan dikilmiş değildi; onu ekenin kim olduğu artık unutulmuştu, çünkü o hep oradaydı. Gölgesinde çocuklar oynar, dallarında kuşlar yuva yapardı. O, hem meyvesiyle hem gölgesiyle bahçeye can katan ağaçtı.
O bir nar ağacıydı...
Zamanla bahçenin sahipleri değişti. Yeni gelenler ağacın köklerini incelemeye başladı. "Bu nar ağacı bizim bahçemizde ama bizim gibi değil," dediler. "Yaprakları farklı, dili farklı, meyvesi başka. O artık sadece bir ağaçtır, nar değil." Ve bu yüzden nar demeyi yasakladılar.
Ama o yine de bir nar ağacıydı...
Vee ağaç, her sonbaharda inadına nar vermeye devam etti. Her meyve, sessiz bir itirazdı. Her çiçek, geçmişin hatırasıydı.

Dallar budandı, gövdesine isimler kazındı, hatta bazen susması için köklerine taşlar gömüldü. Ama nar ağacı, köklerini toprağın en derinlerine salmıştı. Çünkü o toprakta dualar vardı, ağıtlar vardı, kahkahalar, doğumlar, bayramlar vardı. Silinemezdi.

Nar ağacı asil duruşuyla meyvelerini vermeye devam etti...

Bahçeye zamanla başka ağaçlar da dikildi. Bazıları süs içindi, bazıları meyve verdi ama hiçbiri nar ağacı kadar geçmişe kök salamadı. Çünkü o nar ağacı sadece bir ağaç değildi; bir halkın belleğiydi.

Ve gün geldi, bahçeyi gezenler bu nar ağacının neden hâlâ dimdik durduğunu merak etti.

"Ona kimse su vermedi, budamadı, sevmedi bile… Nasıl oldu da hâlâ yaşıyor?" dediler. Cevap, ağacın kendisindeydi. Köklerinde saklıydı: Dilinde, dininde, türküsünde, anılarında.

Nar ağacı hâlâ orada. Sessizce ama kararlılıkla büyümeye devam ediyor. Rüzgâr estiğinde yaprakları fısıldıyor:

"Ben bir azınlığım… Ama toprağın sesi bende, köklerim derinlerde."

"Ben Türk'üm... Bugün azınlık olsam dahi, atalarım asırlardır bu bahçenin asil üyeleri..."

Pervin Hayrullah'a Türk Dili ve Kültürüne Hizmet Ödülü Verildi

26 Eylül 2025 tarihinde Romanya'nın Köstence Şehrinde düzenlenen "Balkanlar'daki Türk Kadınları" Uluslararası Sempozyumunun açılış töreninde, yaşadıkları bölgelerde Türk Dili ve Kültürün korunması ve yaşatılmasına katkı sağlayanlara ödüller verildi.

Pervin Hayrullah'a ödülü Romanya'da verildi.

Romanya Demokrat Türk Birliği uzun yıllardır "Balkanlar'daki Türk Kadınları" sempozyumu düzenlemektedir. Bu yıl 12'cisi düzenlenen sempozyum çerçevesinde, yaşadıkları bölgelerde Türk Dili ve Kültürüne hizmet eden misafirlere ödüller takdim edildi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniveristesinden Prof. Dr. Ahsen Turan, Batı Trakya'dan BAKEŞ Genel Müdürü Pervin Hayrullah ve Kosova'dan Birsen Gota bu ödüle layık görüldüler.

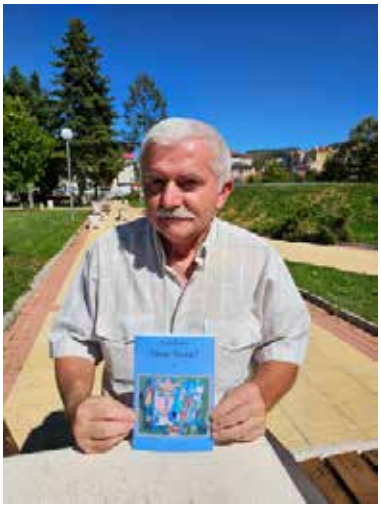
Türk Dili ve Kültürünün Balkanlar'daki Türk varlığının korunmasındaki önemine tüm oturumlarda vurgu yapılan sempozyum Köstence'nin Kobadin köyündeki Geleneksel Türk Evi ziyaretiyle son buldu.

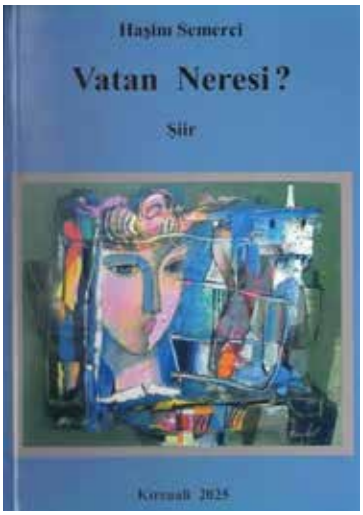
Haşim Semerci'nin ikinci şiir kitabı "Vatan neresi" yayımlandı

Bulgaristan Türklerinden Öğretmen- Şair Haşim Semerci'nin ikinci şiir kitabı yayımlandı.

"Vatan Neresi" adlı kitap hakkında Bulgaristan'dan İsmet İsmail aşağıdaki değerlendirmeyi paylaştı:

Öğretmen ve şair Haşim Semerci, yeni şiir kitabı "Vatan Neresi" ile bizi derin ve heyecan verici bir yolculuğa çıkarıyor.

Haşim Semerci ve "Vatan Neresi" adlı kitabı

Kitabın başlığı, her insanın en temel sorularından birini soruyor: kimlik, kökler ve aidiyet.

Semerci, şiirlerinde nostalji temasını, atalarla bağı ve bizi doğduğumuz yere bağlayan görünmez ama güçlü bağı ele alıyor.

Fiziksel ihtiyaçların ötesinde, vatanın duygusal ve ruhsal özüne odaklanarak cesurca bir cevap arıyor ve soruyor.

Şair kendi cevabını keşfediyor: Vatan, insanın doğup büyüdüğü yerdir. Ancak kendi vizyonunu dayatmak yerine, okuyucuya soruyu açık bırakıyor ve onu kendi cevabını aramaya davet ediyor. Bu yaklaşım, şiir kitabına daha da büyük bir derinlik kazandırıyor ve onu evrensel kılıyor.

"Vatan Neresi?" yalnızca kişisel şiirsel düşüncelerden oluşan bir derleme değil, aynı zamanda iç gözleme bir davet.

Haşim Semerci, Momçilgrad'ın /Mastanlı'nın/ Sedefçe /Sarhanlı/ köyünde doğdu ve hayatının büyük bir bölümünü Rodop Dağları'nda öğretmenlik yaparak geçirdi. Memleketinden gelen bu güçlü etki her dizesinde kendini gösteriyor.

Sadece nostaljiyi değil, aynı zamanda toprağın kokusunu da aktarmayı başarıyor; doğduğu yeri soyut bir fikirden canlı ve elle tutulur bir deneyime dönüştüren duyusal bir ayrıntı. Yine vatanına adadığı ilk şiir kitabı "Bizim buralarda"dan sonra, "Vatan Neresi?" şairin yaratıcı arayışlarının doğal bir devamı niteliğinde.

Konuyu derinleştiriyor ve vatan meselesinin asla güncelliğini kaybetmediğini gösteriyor.

Bu şiir kitabı, "evde" olmanın nasıl bir şey olduğunu merak eden herkesi etkileyecek estetik ve duygusal bir deneyim.

Haşim ağabeyin samimi şiiri ve hayata, köklere ve aidiyete dair derin düşünceleri takdir eden herkese tavsiye ederim.

Güner Şükrü'nün değerlendirmesi

Haşim Semerci'nin kitabı hakkında, Güner Şükrü de Kırcaali Haber gazetesinde aşağıdaki değerlendirmeyi yaptı:

Türkçe ve beden eğitimi öğretmeni, şair Haşim Semerci'nin yeni şiir kitabı "Vatan Neresi?" yayımlandı. Kitabın editörlüğünü Kırcaali'nin Kostino köyünden öğretmen

Şefika Refik üstlendi. Kapak fotoğrafı, tanınmış Mestanlılı ressam Kamber Kamber'e; iç illüstrasyonlar ise şairin eski öğrencisi Nalan Şenol'a ait.
Şiir kitabının ana teması "vatan". Şair, Rodoplar'daki insanların en önemli sorusuna cevap arıyor: İnsanın vatanı neresi? Semerci, dizelerinde vatanın insanın doğup büyüdüğü, kök saldığı yer olduğunu güçlü bir şekilde vurguluyor.
Haşim Semerci 1959 yılında Momçilgrad'ın / Mestanlı/ Sedefçe köyünde doğdu. Kırcaali Öğretmen Enstitüsü'nde Bulgarca, Fransızca ve beden eğitimi bölümlerini; ardından Plovdiv Üniversitesi'nde Bulgarca ve Türkçe bölümlerini bitirdi. Çiftlik ve Ohlüvets /Süleköy/ köylerinde öğretmenlik yaptıktan sonra, emekli olana kadar son 14 yılını Cebel'de Türkçe ve beden eğitimi öğretmeni olarak geçirdi.
"Vatan Neresi?" şairin ikinci kitabı. Daha önce yayımladığı "Bizim buralarda" adlı şiir kitabında da aynı temaya, yani vatana, yoğunlaşmıştı.
Haşim Semerci, yeni kitabı "Vatan Neresi?"yi önümüzdeki günlerde resmi olarak tanıtacak.
https://www.facebook.com/ismet.ismail.81
https://kircaalihaber.com/kircaali/sair-ve-ogretmen-hasim-semerciden-yeni-siir-kitabi

Altay SUROY'UN Kosova'da Sarı Saltuk'tan Leyla Saz'a kitabı okuyucuya sunuldu

Kosova, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış; zengin kültürel ve tarihî mirasıyla Balkanlar'ın en önemli bölgelerinden biri olmuştur. Bu topraklarda yaşayan halklar, Osmanlı döneminden günümüze kadar uzanan ortak bir geçmişi, gelenekleri, inançları ve edebî mirası paylaşmaktadır.

Altay SUROY ve "KOSOVA'DA SARI SALTUK'TAN LEYLA SAZ'A" adlı kitabı

Kosova Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle yayımlanan Altay Suroy'un "Kosova'da Sarı Saltuk'tan Leyla Saz'a" adlı eseri, Kosova ve çevresindeki Osmanlı-Türk kültürel mirasını ayrıntılı biçimde ele alan kapsamlı bir çalışmadır. Uzun yıllara dayanan titiz araştırmaların, saha incelemelerinin ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan bildirilerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan bu eser, bölgenin tarihî ve kültürel dokusunu çok yönlü biçimde incelemektedir.
Eser, Kosova ve Arnavutluk'taki Sarı Saltuk makamları ile menkıbelerinden başlayarak, Prizren'in suyla ilgili inançları, Osmanlı hicviyeleri, bölgenin kültürel ve edebî şahsiyetleri gibi pek çok konuyu geniş bir perspektifle ele almaktadır. Bunun yanı sıra, Kosova ve çevresinde Türkçe yayımlanan gazeteler ve dergiler, elektronik gazetecilik, çocuk kitapları, Osmanlı dönemine ait kültürel mirasın korunması, geleneksel mutfak kültürü ve müziğin kültürel etkileşimdeki rolü gibi alanlarda da derinlemesine analizler sunmaktadır.

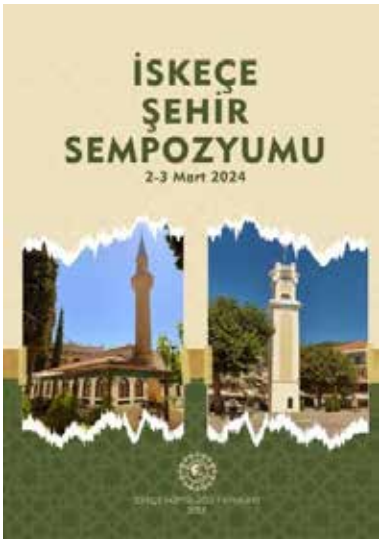
Eserin en önemli katkılarından biri, Prizren ve çevresinde yetişen Divan edebiyatı şairlerini ele alarak Türk edebiyatının bu coğrafyadaki köklü geçmişini gözler önüne sermesidir. Özellikle Suzi Çelebi'nin vefatının 500. yılı dolayısıyla yapılan incelemeler, Prizren'in edebî kimliğini ve şiir geleneği içerisindeki yerini ayrıntılı biçimde ortaya koymaktadır. Ayrıca, Orhan Kemal'in "Cemile" romanı bağlamında göç olgusu ve Boşnak topluluklarının gelenekleri gibi konular da Balkan göçleri üzerine farklı bir perspektif sunmaktadır.

Kitapta yer alan "Leyla Saz'ın Prizren Hatıraları" bölümü, Osmanlı dönemi Kosova'sının sosyal hayatına ışık tutarken, Yakova'daki Şehit Müşir Mehmet Ali Paşa'nın türbesi gibi tarihî miras unsurları da geçmişten günümüze taşınan değerleri kayıt altına almaktadır. Ayrıca Evliya Çelebi'nin Kosova'daki izleri üzerine yapılan değerlendirmeler, seyyahın gözlemleri aracılığıyla bölgenin kültürel çeşitliliğini ve tarihî dokusunu en iyi biçimde yansıtmaktadır.

Yaklaşık kırk yıllık bir emeğin ürünü olan bu kitap, Kosova ve genel olarak Balkanlar'daki Türk kültür mirasını hem akademik dünyaya hem de genel okuyucuya sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada yer alan araştırmalar ve bildiriler, geçmişin izlerini günümüze taşırken gelecekte yapılacak çalışmalara da önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Ayrıca, genellikle uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş olan araştırmaların Türkçe, Arnavutça ve İngilizce özetleri de eserde yer almaktadır.

433 sayfadan oluşan bu kapsamlı çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen tüm araştırmacılara, akademisyenlere ve destek veren kurumlara teşekkür eden yazar Altay Suroy, "Kosova'da Sarı Saltuk'tan Leyla Saz'a" adlı eserinin, bölgenin tarihî ve kültürel mirasına ışık tutarak gelecek kuşaklara bir armağan olduğunu ifade etmektedir.

"İskeçe Şehir Sempozyumu" kitaplaştırıldı

İskeçe Müftülüğü tarafından 2-3 Mart 2024 tarihinde düzenlenen "İskeçe Şehir Sempozyumu" kitap olarak yayımlandı. 519 sayfadan oluşan kitapta, yazar, gazeteci, din adamı v.d. mesleklerden Batı Trakya'lı soydaşların makaleleri yer almaktadır.

Kitabın giriş bölümündeki takdim yazısında, İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa şunlara değinmektedir:

Geçmişten geleceğe uzanan bir sürekliliği seslendiren şehir, mekanın nitelikli inşa hallerini ihtiva eder. Geçmişi, hafızası, mekâna işlenen gelenekler, görenekler, taşıdığı kültür kadar geleceğe bu unsurları güçlendirmek suretiyle taşıması da son derece mühimdir. O halde geçmişten geleceğe şehir telakkilerinin, şehri geleceğe uzandıracak hususiyetlerin, gelecekte bizi bekleyen durumların tahlil edilip değerlendirilmesi çok önemlidir.

İskeçe Müftülüğü olarak 2 - 3 Mart 2024 tarihlerinde Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği İskeçe Şubesi Kültür Merkezinde, yaşadığımız bölge olan İskeçe şehrinin; Coğrafi ve Tarihi Yapısı, Demografik ve Dini Yapısı (Camileri, kiliseleri ve havraları), İdari ve İktisadi Yapısı, Kültürel ve Mimari Yapısı ve Toplumsal ve Sosyal Yapısı gibi konuların

ele alındığı "İskeçe Şehir Sempozyumu" düzenlendi. Sempozyumun amacı; İskeçe şehrinin tarihi, sosyal, fiziksel, demografik, ekonomik, kültürel ve dini dokusunu ortaya çıkarmak, aynı zamanda idari yapısını ele almaktır. Sahasında uzman kişiler tarafından bildiri şeklinde hazırlanan konular, iki gün boyunca katılımcılara takdim edildi. Belki de İskeçe tarihinde ilk kez bu düzeyde bir sempozyum gerçekleşti. Bu etkinliğimizle amacımıza ulaştığımızı ifade edebilirim. Ayrıca sempozyum sunumlarını kitaplaştırmak suretiyle, bu sahada araştırma yapacak olan araştırmacılara da ışık olacak, tarihimizin ve kültürümüzün kayıt altına alınmasına vesile olacaktır. Ciddi bir emek sarfedilerek hazırlanan bu eseri, siz değerli okuyucularımıza sunmanın sevincini yaşıyoruz.
Sonuç olarak, sempozyumda sunum yapan bütün uzman kişilere ve kitap haline gelmesi için kıymetli çalışmayı gerçekleştiren müftülük çalışanlarına teşekkür ederim.

Kitapta yer alan makaleler ise şöyle sıralanmaktadır:

I. OTURUM (Moderatör: Dr. Pervin HAYRULLAH)
Şefika TRAMPA
Osmanlı'dan Yunan Egemenliğine İskeçe'nin Siyasi Tarihi
M. Fatih DELİ
Seyahatnamelerde ve Sefaretnâmelerde İskeçe
Cengiz ÖMER
İskeçe'de Demografi ve Etnik Yapı Tartışmaları Bağlamında Türk Kimliği
Beyzanur İMAM
Batı Trakya'da Afro-Türkler İskeçe Örneği Üzerinden
Osmanlı'nın Mirası Afro-Türkler
Av. Ahmet KARA
Osmanlı'dan Günümüze İskeçe'nin İdari Yapısı
II. OTURUM (Moderator: Ozan AHMETOĞLU)
Feyza BUDUR
1923'ten Günümüze Batı Trakya'da Yazılı Basın
Sevil SERİFOĞLU
İskeçe Ova Bölgesinde Düğün ve Ölümle İlgili Gelenekler
Cavit KARABIYIKLI - Mustafa KAMO
Trakya Balkan Bölgesi Gelenek ve Görenekleri
Fatma ONBAŞI
İskeçe'de Dini ve Milli Bayramlar Batı Trakya'nın İskeçe Şehrindeki Dini ve Milli Bayramların Kültürel, Toplumsal ve Tarihsel İşlevleri
Ramadan DUBAN
İskeçe Bölgesinde Geleneksel El Sanatları ve Oyunları
III. OTURUM (Moderatör: Dr. Hüseyin BOSTANCI)
Sezin AZİZOĞLU
İskeçe'de Azınlık Eğitim Kurumlarının Tarihi ve Mevcut Yapısı
Ridvan TOPÇU
İskeçe'de Dini Kurumlar: Müftülük ve Vakıflar
Ozan AHMETOĞLU
İnsan Hakları Bağlamında İskeçe Türk Birliği ve Uygulanmayan AİHM Kararları
Bahri BELCO
D.E.B Partisinin Kuruluş Amacı, İskeçe'de Siyasal Örgütlenme ve DEB Partisi Örneği.
IV. OTURUM (Moderatör: Ridvan TOPÇU)
Beyzanur İMAM
Osmanlı Şehri: İskeçe
Hülya GİRİTLİ
İskeçe Bölgesinde Bulunan Tarihi Yapılar Bağlamında Tekke ve Türbeler
Mustafa MUSTAFA
İskeçe ilinin Ekonomik Yapısına Bağlı Tarım -Hayvancılığın Yeri ve Önemi
Ahmet HRALOĞLU
İskeçe'nin Dinî Mekânları: Cami - Kilise-Sinagog
Cesur HASANOĞLU
İskeçe Bölgesi Osmanlı Mezar Taşları
V. OTURUM (Moderatör: Sezin AZİZOĞLU)
Merve KARA
İskeçe'nin Müzik Kültürü
Müberra KARADAYI
Batı Trakya Türk Edebiyatında Öne Çıkan İskeçeli Şairler
Müzeyyen ONBAŞI
Kültürel Mirasımız Hikâyeler
Mustafa TRAMPA
İskeçe Bölgesinde Psiko - Sosyal Açıdan Mevlid Geleneği ve Mevlid Merasimleri

Kitap İskeçe müftülünden istenebilir.
e-mail: iskecemuftulugu@hotmail.com

ÇIKAYIM GİDEYİM URUMELİ'NE -11

Fehim AHMET/ Gümülcine S. Müftü Yardımcısı

Şâir Kaynağı PRİZREN

Kosova edebiyat açısından sağlam bir menba. Tarihte önemli şair ve düşünürün yetiştiği özellikle de Prizren Türk edebiyatı açısından önemli bir kaynaktır. Bugün de aynı özellik devam etmektedir. Bu nedenle Prizren'e "Şair Kaynağı" denmiş.

Prizren'e yol alırken notlarımızı da gözden geçiriyoruz. Prizren, "müze şehri" ya da "açık hava müzesi" olarak anılır. Çoğu Osmanlı döneminden kalma camiler, köprüler, hamamlar ve çeşmeler kenti müzeye çevirmiştir. Konumu, doğal güzellikleri, bol ve tatlı sularıyla insanı kendine çekiyor. Bu özelliklerinden dolayı Prizren doğumlu Âşık Çelebi "Burada doğan çocuğa adından önce mahlasını koyarlar. Çünkü burası şair kaynağıdır." demektedir. Prizren çoğunluğu Türklerden oluşan nüfusuyla, tevhidi haykıran minareleri ve firûze kubbeleriyle ziyaretçilerini adeta büyülüyor.

Prizren'e öncelikle bir tepeden bakalım diyoruz. Bizi girişte karşılayan Trakya Üniversitesi'nden mezun kardeşimizle Sinan Paşa Camii'nin bahçesinde önce özel sunumlu Türk kahvelerimizi yudumluyor ve biraz sonra dik ve biraz da uzun kale yolunda ihtiyaç duyacağımız enerjimizi

Sinan Paşa Camii ve taş köprü.

topluyoruz. Kaleye çıktığımızda gördüğümüz manzara yorgunluğumuzu üzerimizden aldı. İyi ki çıkmışık dedik. Ne muhteşem

Prizren.

bir manzara ve bir Prizren! Doyasıya seyrettik. Nefes aldık. Dinlendik.

Prizren Kalesi, bir Orta Çağ kalesidir. İlk hisarları Doğu Roma döneminde yapılmış, Osmanlı döneminde ise çeşitli eklemelerle geliştirilmiş bir kaledir. Vakit İkindi vaktine yakalaştığında kaleden iniyor ve bir İstanbul ezanının davetine icabet etmek üzere "Sinan Paşa Camii"nde Prizrenli kardeşlerimizle saf tutuyoruz. Aynı fakülte mezunu olduğumuz imam kardeşimizin ardında eda ettiğimiz namazın sonunda camii tanıyoruz. Prizren"in Taş köprü ile birlikte sembolü olan Sinan Paşa Camii, Kosova'da bulunan Osmanlı - Türk eserleri içinde en ünlülerinden biridir. 1615 yılında Sinan Paşa tarafından yaptırılmıştır. Kalenin bulunduğu tepenin eteğindeki zeminden yüksekliği yaklaşık 2,5 m. olan bir yükseltinin üzerinde olması ve uzun minaresiyle şehrin siluetine hâkim bir yapıdır. Caminin içi son derece zengin kalem işi süslemelere sahiptir. Caminin son restorasyonu ve çevre düzenlemesi TİKA tarafından yapılmış.

Camiden aşağıya doğru indiğimizde büyük bir meydanın ortasında bir çeşme bizi karşılıyor. 17. yüzyılda yapıldığı tahmin edilen "Şadırvan Çeşmesi"nin alt kısmı kare, üst kısmı ise sekizgen şeklinde ve dört tarafında musluk bulunuyor. Çarşının meydanında yer alan çeşme bu meydana bağlanan sokak kollarını simgelemektedir. Meydandaki konumu, şekli ve süslemeleriyle şehrin adeta sembolü haline gelen "Şadırvan Çeşmesi"nden su içen kişinin "tekrar Prizren'e geleceği" ya da "Prizren'de evleneceği" rivayet ediliyor.

Şadırvandan sonra şehrin iki yakısını bağlayan "Taş Köprü" bütün ihtişamıyla karşımızda. "Taş Köprü"nün, 15. yüzyılın sonlarına doğru ya da 16. yüzyılın başlarında inşa edildiği tahmin edilmektedir. Tarih boyunca Prizren'de birçok taş köprünün yapılmasına rağmen, şehrin sembolü haline gelen Taş Köprü, Akdere Nehri'nin ikiye ayırdığı şehrin iki bölümünü birbirine bağlıyor. Bir tarafında "Arasta Köprüsü" diğer tarafında halk tarafından "Aşk Köprüsü" olarak da adlandırılan "Nalet Köprüsü" bulunmaktadır. Şehrin sembolü olan köprünün birçok noktasından çektiğimiz fotoğraflarla yaşadığımız anı not ediyoruz. Artık nehrin kıyısında, köprünün harika manzarasında Prizren'de meşhur olan köftelerinden tatma zamanı. Türkçe'nin en

çok konuşulduğu bu şehirde, bir yabancı gibi değil kendi evimizdeymişiz gibi hareket ediyoruz.

Güneş, hararetini yitirmiş batmaya yüz tuttuğu bir anda Prizren'den ayrılık vaktinin geldiğini haber veriyor. Doyamadığımız, daha fazla vakit geçirmemiz gerektiğini anladığımız Prizren'e tekrar gelme isteğimizi fısıldayarak aracımıza biniyor ve kalacağımız Üsküp'teki evimize ulaşmak üzere yola çıkıyoruz. Ancak şehre vedamızı şehrin bir noktasında bulunan "Namazgâh"ı ziyaret ederek yapıyoruz.

"Namazgah", şehirdeki ilk Osmanlı eseri olma özelliğini taşıyor. Prizren halkı arasında "Kırık Cami" olarak da anılan Namazgah'ın, Osmanlı ordusunun 1455 yılında fethettiği şehirde, askerlerin dini vecibelerini yerine getirmeleri için bizzat Fatih Sultan Mehmet'in emri ile inşa edildiğine inanılıyor. Dua ve Fâtihalarla Prizren'e tekrar buluşmak üzere veda ediyoruz.
Gece karanlığında birçok yerleşim yerlerinden geçerek sabah çiseleyen bir yağmurla çıktığımız Üsküp'e, gecenin geç vaktinde ulaştık. Bu gecemiz, bir hafta önce Manastır'dan başladığımız "Balkan Turu"muzun son gecesi. Yoğun bir gün geçirdiğimizi göz kapaklarımıza artık hâkim olamadığımızda anlıyoruz. Yarın bizi yine uzun bir dönüş yolu bekliyor.

Balkanlar'a Veda
Sabah dinlenmiş olarak uyandığımıza şükrediyor ve dönüş yolu için hazırlıklarımızı tamamlayıp evden ayrılıyoruz. Bu, coğrafyaya vedamız aynı zamanda. Bir önceki gece gezemediğimiz bir kaç noktayı ziyaret ederek yola çıkmak istiyoruz. Aracımızı "Üsküp Kalesi"ne yakın, "Mustafa Paşa Camii"nin minaresinin gölgesindeki bir otoparka bırakıyor ve sabahın serinliğinde kaleyi geziyor ve Üsküp şehrinin sabah telaşı ve hareketliliğini kaleden izliyoruz. İlk kez 2004 yılında ziyaret ettiğim Üsküp Kalesi'nden "Fatih Köprüsü"nü çok net görmek mümkündü. Aynı görüntüyü maalesef bu kez göremedim çünkü nehrin ve köprünün etrafında yüksek binalar inşa edilmiş.
Üsküp Kalesi ve Mustafa Paşa Cami arasındaki geniş bir alana yayılan tarihi çarşıya yöneliyor ve kahvaltı yapabileceğimiz bir mekân bakıyoruz. Türk kahvaltısının bulunduğu bir mekâna girdiğimizde sahiplerinin Konyalı olduğunu öğreniyoruz. Güzel bir kahvaltının ardından Eski Çarşı'yı, Mustafa Paşa, Murat Paşa Camilerini, Çifte Hamamı, Büyük İskender Anıtının da bulunduğu Makedonya Meydanı'nı ve Taş (Fatih) Köprü'yü gündüz de görerek Üsküp'e veda ediyoruz.

31 Ağustos Cumartesi günü Niki sınır kapısından başladığımız "Balkan Turu"muzu 7 Eylül Cumartesi günü Kuzey Makedonya'nın diğer sınır kapısı olan Gevgeli (Evzoni) sınır kapısından çıkarak tamamlamış oluyoruz. Tekrar memlekete kavuşmanın sevincini ve mutluluğunu yaşıyoruz. Hani derler ya "Bülbülü altın kafese koymuşlar da ille de vatanım demiş". Bizler de böyle hissettik. Bir Cumartesi evimizden 07:30'da Bismillah diyerek başladığımız, 7 gece 8 gün süren ve 6 ülke 16 şehri ziyaret ettiğimiz "Balkan Turu"muzu sonraki Cumartesi günü 19:30'da Elhamdülillah diyerek evimizde tamamladık.

Sessizliğin Bedeli, Batı Trakya Türkleri ve Suskunluk Sarmalı

Koray BAĞDATLI

Elisabeth Noelle-Neumann, Kamuoyu: Suskunluk Sarmalının Keşfi adlı eserinde bireylerin toplumsal dışlanma korkusu nedeniyle çoğunluğun görüşüne uyma eğiliminde olduğunu, azınlıkta olduklarına inananların ise susarak kamusal görünürlüğünü kaybettiklerini ileri sürer. Ona göre: "Toplum, genel uzlaşmanın dışına çıkan bireyleri dışlamakla tehdit eder. Bireyler sürekli dışlanma korkusu içindedirler". Bu tespit, Batı Trakya Türk azınlığının gündelik yaşamındaki deneyimleriyle birebir örtüşmektedir. Azınlık bireyleri, "Türk" kimliğini açıkça dillendirdiklerinde dışlanma veya cezalandırılma riskiyle karşılaşabilirler. Yunanistan'da uzun yıllar boyunca azınlığın resmi olarak "Müslüman Yunanlı" şeklinde tanımlanması, etnik kimlik talebinin kamusal alanda bastırılmasına yol açmıştır. Örneğin "Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği" ya da "Gümülcine Türk Gençler Birliği" gibi derneklerin adındaki "Türk" kelimesi sebebiyle kapatılmaları, bireylerin de kimliklerini kamusal alanda dile getirmekten kaçınmalarına neden olmuştur. Noelle-Neumann'ın ifadesiyle: "Dışlanma korkusu bireyleri, çevrelerinde hangi düşünce ve davranışların onaylandığını, hangilerinin ayıplanıp kınandığını öğrenmek amacıyla insanları ve olayları sürekli gözlemlemeye iter… Görüşlerinin azınlıkta olduğuna kanaat getirmişlerse, daha dikkatli davranır, susmayı tercih ederler".

Kanaat ortamının oluşmasında medyanın rolü çok belirgindir. Noelle-Neumann bunu şöyle dile getirir: "Medyanın bir de, belirli kanaat ve konuları daha çok ön plana çıkarmak şeklinde yerine getirdiği bir dillendirme işlevi vardır… Tartışmalı bir konuda, medyada baskın olarak temsil edilen bir kanaat kendini daha kolay kabul ettirecektir, çünkü yandaşlarına gereken argümanlar, sloganlar ve ifadeler medya tarafından sunulur". Yunan medyasında Batı Trakya Türklerinin sorunları çoğunlukla ya görmezden gelinir ya da "Türkiye'nin etkisiyle hareket eden bir grup veya ajan" olarak sunulur. Bunun dışında medyanın kimlik tayininde oynadığı rol göz ardı edilemezdir, "Müslüman Pomak veya Müslüman Yunan" meşru bir kimlik olarak görülebilirken "Müslüman Türk" dışlanmaktadır ve radikal olarak damgalanmaktadır. "Bu temsil biçimi, azınlık üyelerinin kendi taleplerini dile getirmekte daha da çekingen davranmalarına yol açar. Azınlıkta yaşayan bir birey, televizyon haberlerinde sürekli olarak kendi kimliğinin kriminalize

edildiğini gördüğünde, doğal olarak "ben konuşursam yalnız kalırım" düşüncesine kapılır.

Öte yandan Noelle-Neumann "çifte kanaat ortamı" kavramıyla insanların farklı bilgi kanallarından farklı çoğunluk algıları üretebileceğini vurgular: "Çifte kanaat ortamı şu anlama gelmektedir: insanlar medya kullanımına göre farklı bir kanaat ortamı algılarlar". Batı Trakya Türkleri de bu çifte ortamı yoğun biçimde yaşamaktadır. Bir köy kahvesinde ya da azınlık derneğinde konuşurken güvende ve oradaki insanların kendilerinden yana olduğunu hissedebilirler. Ancak Selanik'teki bir üniversite kampüsünde ya da Atina'daki devlet dairelerinde aynı görüşleri dile getirmekten çekinirler. Dolayısıyla "azınlık ya da çoğunlukta olma hissi" mekana ve bağlama göre değişir; bu da suskunluk sarmalını daha karmaşık hale getirir.

Kuramda ayrıca "sert çekirdek" kavramı da önemlidir. Noelle-Neumann, "Bazı bireyler, dışlanma tehdidine rağmen susmazlar; çoğunluğa karşı konuşmayı sürdürürler. Bu küçük çekirdek, uzun vadede kamuoyunu değiştirme gücüne sahiptir" der. Batı Trakya Türk toplumunda bu sert çekirdeği azınlık içindeki özgür kimliğe sahip gazeteciler ve hak savunucuları temsil eder. Örneğin Batı Trakya'da faaliyet gösteren bazı azınlık gazeteleri, baskılara rağmen Türk kimliğini vurgulamaya devam etmiş, DEB Partisi gibi siyasi kurumlar gerek Yunanistan içinde gerekse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşınan davalarda azınlığın sesini duyurmaya çalışmıştır. Bu kişiler, çoğunluğun baskısına rağmen susmayarak azınlık toplumu içinde suskunluk sarmalını kırma potansiyeli yaratırlar.

Noelle-Neumann'ın kamuoyunun işlevleri üzerine yaptığı ayrım da Batı Trakya bağlamında açıklayıcıdır. "Demokratik toplumlarda kamuoyunun açık işlevi, hükümetleri denetlemeyi… kapsar. Kamuoyunun örtük işleviyse toplumsal denetim, yani bireylerin farkına varmadan toplumu bir arada tutmak için uyguladıkları uzlaşma baskısıdır". Batı Trakya Türkleri açısından açık işlev, Yunanistan siyasetinde aktif rol almayı istemek, uluslararası hukukta hak talep etmek, dernekleşmek veya Avrupa Parlamentosu'na başvuruda bulunmak gibi görünür eylemlerde bulunmaktır. Örtük işlev ise çoğunluk toplumuna uyum baskısıdır. Birçok birey, toplum içindeki barışı koruma adına "fazla Türk" görünmemeye çalışır ve susmayı tercih eder.

Suskunluk Sarmalı kuramı, Batı Trakya Türk azınlığının yaşadığı deneyimleri anlamada güçlü bir çerçeve sunar. Çoğunluk baskısı, medya temsili, çifte kamuoyu ortamı ve sert çekirdek gibi dinamikler bu azınlığın hem sessizleşme hem de direnme stratejilerini açıklamak için kullanılabilir. Batı Trakya örneği bize şunu gösterir: Kamuoyu yalnızca tartışmaların içeriğiyle değil, hangi seslerin görünür olup olmadığıyla da şekillenir. Ve çoğunluk karşısında suskun kalan her birey, aslında yeni bir sarmalın halkasıdır.

DEB PARTİSİ İLK MYK TOLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ

AÇIKLAMA

Partimizin gerçekleştirmiş olduğu Olağan Genel Kurulu sonrası 15 Ekim Çarşamba günü ilk MYK toplantısını gerçekleştirdik. Toplantı kapsamında DEB Partisi'nin yeni yönetim, disiplin ve denetim kurulları belirlendi:

YÖNETİM KURULU

GENEL BAŞKAN
Çiğdem Asafoğlu
GENEL BAŞKAN
BAŞDANIŞMANI Mustafa Ali Çavuş
GENEL SEKRETER
Burak Adil
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Metin Hacıosman
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Refika Memet Adem
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Yeşim Hasan
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Ali Dayı
Hüseyin
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Koray Bağdatlı
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Bahri Belço
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Yıldız Cafer
GENEL BAŞKAN
YARDIMCISI Mehmet Bostancı
KADINLAR KOLU BAŞKANI
Duygu Mustafa
GENÇLİK KOLU BAŞKANI
Semih Ömer

DİSİPLİN KURULU

DİSİPLİN KURULU BAŞKANI Fatih Hüseyinoğlu
DİSİPLİN KURULU ÜYESİ Aysun Kara
DİSİPLİN KURULU ÜYESİ İpek Salihoğlu

DENETİM KURULU

DENETİM KURULU BAŞKANI Eslem Ali Çavuş
DENETİM KURULU ÜYESİ Cavide Nizam
DENETİM KURULU ÜYESİ Züleyha Ahmet

Parti genel merkezinde düzenlenen MYK toplantısının ardından rahmetli liderimiz Dr. Sadık Ahmet'in kabrine ziyaret gerçekleştirdik. DEB Partisi olarak, aynı kararlılıkla bu kutsal görevde mücadelemize devam edeceğimizi belirtmek isteriz.
DEB Partisi

TUZCUKÖY

Asım ÇAVUŞOĞLU

Rodop ili'nin gözde köylerinden biri olan Tuzçuköy, Gümülcine'nin kuzey doğusunda yer almakta olup merkezden 2 km mesafededir. 150 hanelik köyün nüfusu 600 kişi kadardır. Ancak son yıllarda özellikle dağ kollarından aldığı göçlerle nüfusu arttığından cami, cuma, bayram namazlarında, cenaze ve mevlit günlerinde cemaati almamaktadır.
Köy halkı geçimini tarımla sağlamaktadır. Köyün toprakları yeterli yer altı sularına sahip değildir. Bu da doğal olarak köy ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Köyde ağırlıklı olarak; tütün, pamuk, buğday, arpa, biraz da mısır ve ayçiçeği yetiştirilmektedir.
Son yıllarda küçük tarla parçalarına zeytin fidanlarının da ekildiği gözlemlenmektedir.
Köyde Gümülcine belediyesi tarafından 2003-2004 yıllarında yaptırılmış bir halka hizmet vermektedir.
Köyde Türkiye üniversitelerinden mezun olan; doktor, diş hekimi, elektrik mühendisi, çevre mühendisi, işletme mezunu, sosyolog, eczacı, biyolog, tekstil mühendisi, turizm otelcilik mezunu olduğu gibi Medrese ve SÖPA mezunu gençlerimiz de vardır.
Köyün içme suyu, Gümülcine Belediyesine bağlıdır.

KÖYÜN TARİHÇESİ

Rivayete göre, asırlar önce köyün bulunduğu alanda, denizden (Tuzladan) getirilen tuzların saklandığı yer altı tuz depoları varmış. Osmanlı Türklerinin Batı Trakya'yı fethinden sonra, 1600-1650 yılları arasında Gümülcine'ye yerleştiren Konya Karaman Yörük Türklerinden bir kısmı, buradaki hareketliliği görünce bölgeye iskân ederler. Yeni oluşan bu yerleşkeye tuz depolarına atfen "Tuzcular" adı verilir ki zamanın akışı içerisinde "Tuzcuköy" olarak telaffuz edilmeye başlanır.

KÖY İLKOKULU

Köy ilkokulu, 1963-1964 yıllarında Küçükköy (KOSMION) Nahiyesi tarafından yaptırılmıştır. Okulun inşasına köy halkı iş gücüyle katkıda bulunmuştur. Okul iki dershaneli olup, bir de öğretmen odası vardır. Okul günümüzde kapalıdır.

KÖY MEZARLIĞI

Mezarlık, köyün ortasında olup oldukça büyük ve bakımlıdır. Mezarlıkta Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasından önce ve sonrasına ait başları kırılmış pek çok yazısı, çizgisi, mimari ve estetik özellikleri olan mezar taşları bulunmaktadır.

TUZCUKÖY CAMİ-İ VE MİNARESİ

1980'lerde köyün en yaşlılarının ifadesine göre köyün camisi mezarlığın içinde yer almış ve kubbe, minare, avlu gibi temel unsurları bulunmamaktaydı. Köy etraftan göç almaya başlayınca camiyi büyütmek ihtiyacı hasıl olmuştur. Bunun üzerine şimdiki cami 1912 yılında köy sakinlerinin kendi imkânlarıyla, mimari özelliklerden yoksun,

kubbesiz, minaresiz, dört duvarla çevrili bir şekilde parsel alanı 290,46m^2 olan arsadan cami 78,9m^2 üzerine (mezarlığın dışına) inşa edilmiştir. Küçük de olsa camiye gelenlerin dinlenebileceği ve sohbet edebileceği bir alan ve muhabbet odası mevcuttur. Ayrıca Kur'an kursu da bitişikteki eski okul binasında yapılmaktadır.
1977 yılında bir takım tamirler geçiren bu camimiz bayramlarda, düğünlerde,

Tuzcuköy Camisi ve mezarlığı

mevlitlerde ve cenazelerde cemaati almamaktadır.
Caminin 75 dönüm Vakıf tarlası vardır.
Mezarlık yaklaşık 7 dönüm kadardır.
Köyde Yunanlı nüfus yoktur.

MİNARESİ

Minaresi 2007 yılında Gümülcine S. Müftüsü İbrahim ŞERİF'in maddi-manevi katkıları, köy sakinlerinin ve azınlığımızdan hayırsever soydaşlarımızın
yardımlarıyla 39 basamak ve 17.5 m yüksekliğinde yapılmıştır.

BİLİNEN ÇOK ESKİ AİLE LÂKAPLARI

Alibeyler
Baba Ahmetler
Burunsuz Hacı
Çolaklar
Hafiz Ahmetler
İbrahim Oğulları
Köseoğulları
Molla Osmanlar
Recep Hocalar

BUGÜN KÖYDE YAŞAYANLARIN LÂKAPLARI

Ahmet Ağalar
Ali Çavuşlar
Araplar
Baba Ahmetler
Bursalılar
Cambazlar
Emin Ağalar
Hacı Ademler
Hacı Hatipler
Hacı Kara Ahmetler
Helvacılar
Kadılar
Kartallar
Kasaplar
Kör Aliler
Kör Hüseyinler
Kör Şerifler
Molla Ahmetler
Molla Salihler
Muharrem Hocalar
Ömer Ağalar
Salih Güveyler
Şoplar
Topal İbrahimler
Yusuf Oğulları

1967 Albaylar Cuntası, Batı Trakya'da milli bir azınlığın bulunmadığını, Lozan Antlaşması'na göre azınlığın "Müslüman Azınlığı" olduğunu ileri sürerek Genel Vali Fessopulos'un kararının geçerliliğini iptal etmiş ve 1109 sayılı kanuna istinaden, "Türk" ibaresinin yazılı olduğu bütün tabelalar indirilerek yerlerine "Müsülmanikon-M/kon" ibaresi yazılı tabelalar asılmıştı. Bu uygulamaya paralel olarak, 1260 Aralık 1972 Sayı ve tarihli yasaya istinaden 28 Ocak 1978 tarihinde Gümülcine Belediyesi başta olmak üzere, diğer belediye ve nahiyeler, Türkçe yer adlarının kullanılmasının kanunen yasak olduğunu, uymayanların sert biçimde cezalandırılacaklarını duyurmuştur.

TUZCUKÖY'DE YOLLARIN VE TARLALARIN BULUNDUĞU YERLERİN TÜRKÇE ADLARI

YOLLAR
Ayrıkyolu
Dağyolu
Edirneyolu
Kalfayolu
Ovayolu
Sığıryolu
Sıvat yolu

TARLA İSİMLERİ

Alaltı
Albaşı
Altmışdönümler
Araplar
Ardıçlıksırtı
Azmak
Azmak
Çepiştarla
Çimenli Üük
Dikilitaş
Doru tarla
Dutluk
Edirne yolu
Enner
Eskimezarlık
Gölgelik
Harman yanı
Kaba
Kabaağaç
Kadıköyarası
Kadirinkuyusu
Kapalıçeşme (Sivat)
Karaağaçtarla
Karakütükler
Kavakboyu
Kayalık
Kayrak
Kışla ağılları
Koruiçi
Koruiçi
Körkuyu
Kumtarla
Kuyulukavak
Mihaliç
Ova
Ova yolu
Ören
Soğuksu
Süpüren
Süpüren
Uzunkaraağaç

Köyün Azınlık İlkokulu.

Üük
Vakıfharmanı
Yenibağlar

EĞİTİM DURUMU

2008-2009 eğitim-öğretim yılı itibariyle, köyde ortaokul, lise ve üniversitelerde öğrenim gören öğrenci sayısı şöyledir: Celal Bayar- Azınlık ortaokulu ve lisesi'ne 3, Gümülcine Medrese-i Hayriyesi'ne 9, Devlet ortaokullarına 9, Devlet liselerine 4, iki yıllık yüksek meslek okuluna (I.E.K.) 2, Yunanistan üniversitelerine devam eden 4, S.Ö.P.A.'ya devam eden 1, Türkiye Üniversitelerine devam eden 1.

Köyde üniversite mezunu sayısı

Doktor: 1

Diş hekimi:3
Elektrik mühendisi:1
Çevre mühendisi:1
ODTÜ İşletme mezunu:1
Sosyolog:1
Eczacı:1
Biyolog :1
Tekstil mühendisi:1
Turizm-otelcilik:1
Medrese mezunu: 5
S.Ö.P.A. mezunu :1

Köyde 2003-2004 yıllarında Gümülcine belediyesi tarafından yaptırılan bir sağlık ocağı vardır.
Batı Trakya Türk Azınlığı genelinde olduğu gibi köyümüzde de dini ve milli değerlerimize saygı gösterilmekte, gelenek ve göreneklerimiz özüne uygun bir şekilde yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Köyün yaklaşık 1.500 dönüm arazisi vardır.

Köyün ortasında yer alan mezarlık oldukça bakımlıdır. Mezarlıkta 300 yıllık mezar taşları bulunmakta ve 7 dönüm kadardır. Köyün İmam ve Hatibi Asım ÇAVUŞOĞLU Köyün Namaz Hocası: Emin PİŞKA

SORUNLARI

Turcuköyün en can alıcı sorunu mera (otlak) sorunudur. 1923'ten günümüze kadar yapılan taksimatlar sonucunda bugün sıfırlanmış duruma gelmiştir. Önce, köye ayrılan 600 dönümlük otlak tarla olarak çevre köylerdeki topraksız ailelere dağıtılmış, 1970-80'lerde söz konusu meranın yolu da sürülmüştür. Nihayet en son elde kalan 50 dönümlük otlak parçası namıdiğer "Kaba" da sorgusuz sualsiz Gümülcine Belediyesi tarafından Panthrakikas futbol takımına devredilmesiyle, 2008 yılında Tuzcuköy havasızlıktan patlama noktasına gelmiştir.
Köyün diğer önemli bir sorunu da son yıllarda aldığı göçler nedeniyle inşaat sınırlarının daralması ve kanalizasyon teşkilatının olmamasıdır.

Köyün ikinci bir can alıcı sorunu "çaylar" sorunudur. Şöyle ki: Tuzcuköy ovasını ikiye bölen Deli İbrahim çayının yaptığı zararların karşılanmasını, açtığı yaraların devletimiz tarafından sarılmasını beklerken, ikinci bir çay mağduru olduk. Bilindiği gibi eskiden Gümülcine'nin içinden akan Şikarlı (Bokluca) çayı, zaman zaman taşarak dükkânlara zarar verdiği için, köyün en verimli tarlalarını istimlak ederek çay bir kanalla köyün kuzey doğu tarafına kaydırıldı. Faydalarından zararları daha çok olan bu çaylar, yüzlerce dönüm arazimizin istimlak edilmesine sebep oldukları gibi, verimli tarım alanlarının parçalanıp yok olmasına sebep olmuşlardır. Tarla yolları da parçalandığı için gidiş-gelişlerde de bir sürü sorunlar mağduriyetimizi perçinlemektedir. Gümülcine'yi Bulgaristan'a bağlayan yolun da ilk güzergahı değiştirilerek Dereköy arazisinin bu yol inşaatının dışında tutulması, Turcuköy'ün en münbit arazisinin istimlakine neden olmuştur. Ne yazıktır ki yol, 18 Ağustos 2017 tarihinde trafiğe açıldığı halde, kamulaştırılan tarlaların bedellerinin hala tazmin edilmemesi, yetkililerin de bu konuda ilgilenmemeleri tarla sahiplerini mağdur durumda bırakmıştır.

MERA DURUMU

Mera: Otlak
Tarihte devlet kurduran meralar, günümüzde gelişmişliğin bir simgesidir. Ülkemizde mera alanları sosyal ve ekonomik koşulların bir göstergesi durumundadır. Meralarımızın bir kısmı tarımsal alana çevrilmiş veya orman sınırları içerisine alınmış, geriye kalan önemli bir kısmı ise artan otlatma baskısı nedeniyle verim düzeylerini ve kendini sürdürebilme güçlerini yitirmişlerdir. Son yıllarda mera alanlarında kayda değer azalmalar gözlemlenmektedir. Bunun başlıca nedeni yıllardır aşırı ve bilinçsiz otlatma nedeniyle bozulan ve kendini yenileyemeyen meralarda erozyonla toprak kayıpları ciddi boyutlara ulaşmasından kaynaklanmaktadır. Bildiğim

kadarıyla meralar üzerindeki en önemli baskı unsuru sayılan keçi ve koyun varlığı her geçen yılda önemli miktarda azalmaktadır. Bu durum ekonomik bir kayıp olmakla birlikte, be azaliş, meraların ıslahı için bir şanstır.
Son otuz yılda kırsal kesimden (özellikle dağ bölgelerinden) kente göç nedeniyle terk edilen tarım alanlarında mera niteliği kazanan araziler ortaya çıkmaktadır. Senet-sepetin olmadığı bu alanların yeniden işlenmesine başlandığı zaman ciddi problemlerle karşılaşılacağı kesindir.
Bu giriş ve uyarılardan sonra köyümüzün mera sorununa değinebiliriz. Ülkemizin Anadolu'dan bir buçuk milyon göçmeni beraberinde getirmesi ve bunların bir kısmını (100 bin kadarını) toplumumuzun yoğun olarak bulunduğu yerleşim birimlerine yakın arazilere, hatta büyük Türk köylerin içine dahi yerleştirmesi, doğal olarak azınlığımızı ciddi şekilde sıkıntılara sokmuştur. Bu cümleden olarak bir grup göçmen de Tuzcuköy'ün güney tarafına geçici olarak yerleştirilmiştir. Dört sene kadar çadırlarda kaldıktan sonra bugün bulundukları yere iskan edilmişlerdir. Kurulan bu yeni yerleşkeye önce "PROKTION", daha sonra da değiştirilerek "RODITIS" (KİRLİK) adı verilmiştir.
Mera taksimatına gelince: 1950'lerden önce Kapalı Çeşme'de bulunan yaklaşık 600 dönüm mera, köyümüz sakinleri dışında etraf köylerin (KİRLİK (RODITIS)" - "IRCANHİSAR-GRATİNİ" fakirlerine tarla olarak dağıtılmış, 1980'lerde de söz konusu meranın yolu da (Enler Çalılığı) sürülerek Kirlik "Roditi" köyündeki ihtiyaç sahiplerine taksim edilmiştir.
Bu noktada tarihe bir not düşmek istiyoruz. Köyümüz merasının taksimatı sorumlu ilgililer tarafından yapılırken, sınır taşları köye ayrılan mera dışına dikilmiş ve dikerken de köy temsilcilerine şöyle denilmiştir:" Siz bizim taşları buraya diktiğimize bakmayın, mera sizin meranızdır!..." Böylece köye ayrılan mera, aynı gün resmen elimizden alınmıştır. Onun için de açtığımız karşı davaları hep kaybetmişizdir.
Statiksel verilere göre Batı Trakya'da Türk azınlık geçimini tarım ve hayvancılıkla sağladığından toprağa bağlı bir toplumdur, nerdeyse %80'ni tarımla uğraşmaktadır.. Dolayısıyla halkın tek geçim kaynağı elindeki kısıtlı topraklarıdır. Azınlığımızın bağımlı bulunduğu toprakların sürekli yitirilmesinde en büyük faktör, yıllardan beri toplumumuz üzerinde ayırımcı, baskıcı göçe zorlama ve topraklarımızda uygulanan kamulaştırma, istimlak politikalarıdır. Bu tür uygulamalardan köyümüz (Tuzcuköy) de yıllar öncesinden mera paylaşımında gerçekleştirilen ayak oyunlarıyla nasibini almıştır.

Yıllar öncesinde Gümülcine'nin içinden akan çay, şiddetli ve üç beş gün devamlı yağan yağmurlar sonucu taşkınlıklara neden oluyordu. Çayın etrafında bulunan mağazalar, iş yerleri sular altında kalarak yüksek boyutta maddi zararlara sebep oluyordu. Gümülcine sel felaketlerinin yaşandığı bir şehir halini alıyordu. En son sel felaketi, 1960 yılında yaşanmasının ardından, şehrin kuzey doğusunda bulunan Gümülcine ve Tuzcuköy (Kikidion) arazilerinden bir kanal açılarak çay buraya bağlandı. 1961 yılında işe başlandı ve 1963 yılında tamamlandı. İstimlak veya kamulaştırma bedelleri de zamanında ödenmiştir! Evet, Gümülcine, sel felaketlerinden kurtuldu ama Tuzcuköylülerin başı katmerli dertte. Çünkü, kanalın açılmasıyla çaydan geçen tarla yolları en az 10 metre derinlikten geçmektedirler. Çoğu kez yüklü olan arabalarını traktörler çıkaramamaktadır.
Ancak üzülerek beyan etmek isterim ki, bugüne kadar konuyla ilgili taraflardan hiçbir açıklama gelmemiştir. 1923'ten bu yana devamlı kırpılan meramızdan geriye kalan ve köy sakinlerinin tüm tarımsal ihtiyaçlarını karşılayan yaklaşık (55) dönüm meramız,namı diğer "Kaba" da 2008 yılında, Gümülcine (Komotini) belediyesi tarafından sorgusuz-sualsiz ve de habersiz şehrimiz "Panthırakikos" takımına antreman sahası

olarak tahsis edilmiştir.
Bir başka ayırımcı ilginç gelişme de, Bulgaristan'dan gelen Makaz Gümülcine yolunun Dereköy ve Kozluköy'ün batısından geçerek halihazırda kullanılan Kanal Yolu'na bağlanması kararı alınmış, hatta kanal boyunca istimlak edilecek tarlaların ölçümleri bile yapılmıştı. Ancak daha sonra güzergah değiştirilmiştir. Yerel basında çıkan haber- yorumlara göre, bölgedeki Hıristiyanların tarlalarını kurtarmak için Makaz'dan gelen yolun güzergahını Bulduklu, Kalfa, Gümülcine ve Tuzcuköy tarlalarına, yani yine azınlık topraklarına kaydırıldığı yönünde idi. Bu gelişmeler, devletimizin kamulaştırmalar babında azınlığımıza ne denli kem gözle baktığının, adil ve eşit davranmadığının en bariz göstergesidir.
28 Nisan 2015 Salı günü firmadan bazı yetkililer köye gelerek halkı bilgilendirdiler. İstimlak edilen arazilerin tazmin edileceğini söylediler. Ne var ki şu ana kadar maalesef ilgililerden hiçbir hareket ne duyuldu, ne de görüldü.

HAK İHLÂLİNDE İSTİKRARLI BİR YÖNETİM ANLAYIŞI

Batı Trakya Türk Azınlık okullarının azınlık adına yasal yöneticileri olan Encümen Heyetleri'nin okullara alınmaması çok ciddi bir hak ihlâlidir.
Batı Trakya Türk Azınlığı Lozan Barış Antlaşması ve ikili antlaşmalarla elde ettiği özerk ve özel eğitim hakkının temelini oluşturan Encümen Heyetleri'ni, okul dışına itmek ve görevlerini gerektiği gibi ifa etmelerini engellemek Lozan Antlaşması'nı yok saymaktır.
Her eğitim ve öğretim yılı başında yönetim tarafından Pandora'nın kutusundan Batı Trakya Türk Azınlık Eğitimi adına bir kötülüğü, bir antidemokratik uygulamayı hayata geçirilmesi, geleceğimiz açısından son derece kaygı vericidir. Uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş ve güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerimizin bir eylem veya ihmal yolu ile engellenmesi, kısıtlanması üstelik bunun kamu gücü kullanılarak yapılması tarafımızca asla ve kata kabul edilemez.
İskeçe Azınlık Ortaokul – Lisesi Encümen Heyeti'nin merakını bizler de paylaşıyor ve sorguluyoruz. Hakikatten mütekabilimiz olan İstanbul Rum Azınlık okullarında vaziyet nedir? Orada da okul yöneticileri okula girişlerinde bir yasak veya engelle karşılaşıyorlar mı?
Bir kez daha vurguluyoruz. Encümen Heyetleri azınlık okullarının yasal yöneticileridir. Anlaşmalardan ve yasalardan doğan görev ve sorumlulukları engellenemez. Bu hak gaspını kabul etmemiz mümkün değildir. İvedilikle bu keyfi ve tek taraflı uygulamaya son verilmelidir.
Bizler artık Pandora'nın kutusunun kapatılması sonrası içinde kalan "umut"un bir an evvel çıkartılıp, yeşertilmesini bekliyoruz. Azınlık okullarının idaresine azınlık iradesini taşıyan meşru temsilcilerimizin yanında olduğumuzu, eğitim özerkliğimize saygı gösterilinceye dek mücadelemizin demokratik ve yasal zeminde devam edeceğini tüm kamuoyu ile paylaşırız.

BATI TRAKYA TÜRK ÖĞRETMENLER BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU

CAMİ HİKAYELERİ

"...Yenişehir'deki Saat Camii'ndeki çan saatinden ses geldiğinde, camiye bayrak çekildiğinden Bayrak Camii adını almıştır. Bayrak Camii'ndeki bayrağı gören müezzinler diğer camilerde de ezan okumaya başlarlardı..."

BAYRAK CAMİİ

Yenişehir - Larissa - Yunanistan

Osmanlı İmparatorluğu'nun en güzel şehirlerinden Yenişehir günümüzde Yunanistan topraklarında Larissa adı ile yer almaktadır. Rum tarihçiler bu şehre "Tüccar Yurdu" adını vermişlerdir. Milâdi 1444 tarihinde Çelebi Mehmed Han oğlu Koca Murad Han tarafından fethedilmiştir.

Yenişehir camileri ile ünlü idi. Şehirde 71 adet cami olduğu kayıtlarda mevcuttur. Hepsinin selatin camileri kadar büyük olduğu anlatılır. Ayrıca 50 bin insanın aynı anda namaz kılabileceği büyük bir namazgah ta var idi. Şehirde; Hasan Bey Camii, Ömer Bey Camii ki minaresiyle ünlü idi, Bayrak Camii, Aziz Efendi Camii, Akçeli Camii,Türbe Camii, Bırmalı Cami, Şeyh Camii, Ömer Ağa Camii, Muharrem Paşa Camii, Eski Cami ve Saat Camii, Mevlevihane Camii, Hacı Bekir Camii, Darulkurra Camii, Çömlekçiler Camii, Murat Ağa Camii, Ahmed Hamdi Efendi Camii, Çelebi Camii, Fatıma Hatun Camii v.d yer almıştır. Bunlar mükemmel mabetler olup vakıfları da vardı.

Yine şehirde bir çok mescit, medrese, hamam, bedesten, köprü gibi Osmanlı medeniyet eserleri de bulunmaktaydı.

Camilerden en ilginci ise Bayrak Camii idi. Saat Camii'ndeki çan saatinden ses geldiğinde, camiye bayrak çekildiğinden Bayrak Camii adını almıştır. Bayrak Camii'ndeki bayrağı gören müezzinler diğer camilerde de ezan okumaya başlarlardı. Bayrak Camii günümüzde harap bir haldedir ve sadece iki merkezi duvarı ayaktadır.

1680 yılında Yunanistan'ın Yenişerir – Larissa şehrine gelen ve orasını kayıt altına alan ünlü Türk seyyah Evliya Çelebi Bayrak Camii ile ilgili olarak şunları kaydetmiştir.

Bayrak Camii: Her vakitte muvakkıtı saat gözetip ezan zamanı olunca minarenin tepesindeki alemine bir çam sırığı üzere bayrağını ipler ile çekip bütün müezzinler o alem bayrağı görüp her cami ve mescitte ezân-ı Muhammediler okunur. Onun için bu camii Bayrak Camii derler.

Bayrak Camii'nin günümüzdeki durumu.

Gerçekten de bu bayrak alameti ve muvakkıtı acayip büyük hayrattır. Ve bu cami çarşı pazarın tam ortasında olmakla İstanbul'un Rüstem Paşası ve Sultan Bayezid Camii gibi sabah akşam kalabalık cemaate sahip bir geniş ve gönül açıcı, kurşun örtülü nur dolu camidir.

Kaynaklar:

Kahraman, Seyit Ali, Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi, 2012, S. 8/104, YKY Yayınları. ISBN: 978-975-08-2432-6.
https://www.larissa.gov.gr/el/i-poli/periigisi-stin-poli. Erişim: 22.10.2025.

LEYLEK CAMİİ

Sancak - Novi Pazar - Sırbistan

Fatih Sultan Mehmed, namazdan sonra etrafına bakıp şöyle demiştir: Buraya bir cami yapın, leylek yuvası kadar küçük bile olsa.

Novi Pazar - Yeni Pazar Sırbistan'ın Sancak bölgesinde yer almaktadır. Novi Pazar'da Leylek Camii Sultan Mehmed'in söylediği bir tek sözle inşa edilmiştir.
Rivayete göre Fatih Sultan Mehmed Bosna Seferi sırasında Novi Pazar'a uğrayıp burada namaz kılmıştır. O zamanlar caminin bulunduğu yerde hiçbir yapı yoktu. Fatih Sultan Mehmed, namazdan sonra etrafına bakıp şöyle demiştir: **Buraya bir cami yapın, leylek yuvası kadar küçük bile.**

Osmanlı geleneğinde leylek bereketin ve ilahi korumanın simgesidir.

Halk Fatih Sultan Mehmed'in bu sözlerini hiç unutmadı ve cami yapıldığında "Leylek" adı verildi. Caminin resmi adı ise Silahtar Ahmed Bey Camii olarak belirlenmiştir. Silahtar Ahmed şehre bu camiyi inşa ederek halkına kalıcı bir miras bırakmıştır. Hacı Ali Beg-zâde Salih Bey 19. Yüzyılın sonunda camiyi yenilemiştir. Bu yenileme sonrasında son cemaat yeri kapatılmıştır. Avluda da bir mektep ve çeşme inşa ettirilmiştir.

Kaynak:

https://www.facebook.com/watch/?v=24632378216367026
https://tonp.rs/portfolio/lejlek-dzamija/
https://www.aa.com.tr/tr/kultur/osmanlinin-cag-acan-hukumdari-fatih-sultan-

"Leylek" Camii Fatih Sultan Mehmed'in söylediği söz sonrasında yapılmıştır.

Günümüzde Sancak'taki "Leylek" Camii.

Bir zamanlar Sevindikler Türk İlkokulu

Batı Trakya Köyler Ansiklopedisi*

Sevindikler, (Σεβαστή – Sevasti)
Rodop ilinde bir köy

Yunanistan'ın Doğu Makedonya – Trakya Eyaletinin Rodop ilinde, il merkezi Gümülcine'nin 20,8 km güneyinde yer alan terk edilmiş bir köydür. 1924 yılında Kuşlanlı (Ξυλαγανή – Ksilagani) Nahiyesine bağlanmıştır. 1971'de köy oma özelliğini yitirmiştir.

Sevindiklü, Anadolu'da bir cemaat aldı. Dulkadirli Türkmenleri, Aksaray Yörükleri taifelerinin Beğdili ve Bayındır boylarına mensupturlar. 1500-1584 yılları arasında, Konya S. Aksaray Kaz. – Aksaray Sahrası, Karaman V., Maraş Sancaklarında yaşadıkları tespit edilmiştir.
1530 tarihinde Osmanlı dönemindeki muhasebe defterleri kitabında bir haritada yer almıştır.

Osmanlı döneminde, H.1246 – M. 1831 tarihinde yapılan sayımda köyün adı "Karye-i Sevindikli" " olarak belirtilmiş ve nüfusu da şöyle kaydedilmiştir:
Tuvânâ - Güçlüler: 15
Sabi – Çocuklar: 9
Müsinn – İhtiyarlar: 5
Toplam: 29

Sevindikli köyündeki cami Ev. K.K.'de – eski vakıf kayıtlarında mevcuttur.
1901 tarihli Edirne Merkez Vilâyet Sâlnâmesi'nde, Edirne Vilayetinin Gümülcine ilçesine bağlı "Sevindikli Köyü" olarak gösterilmiş ve Gümülcine'ye uzaklığının 5 saat

olduğu belirtilmiştir.

1910 tarihinde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu tarafından hazırlanan askeri bir haritada (Sündekli) ismiyle yer almıştır.

Köyün Türk İlkokulunda öğretmenlik yapan Ahmet İdrisoğlu.

Garbi Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından 1922 yılında Fransızca yayınlanan "Les Statistiques De La Population En Thrace - Occidentale" adlı broşürde köyün "Sevindikli" olduğu, nüfusunun tamamen Türk ve 81 kişiden ibaret olduğu belirtilmiştir.

Köyden Osmanlı Dönemi'ne ait bir mezar taşı.

Türk ve Yunan halklarının mübadelesinde köye Türkiye'den 37 erkek ve 38 kadın olmak üzere toplam75 Rum göçmen kaydedilmiştir.

Her on yılda bir yapılan sayımlarda köyün nüfusu şöyle kaydedilmiştir: 1920-87, 1928-119, 1940-147, 1951-174, 1961-11.

Rahmetli Ahmet İdrisoğlu, 1950-57 yılları arasında bu köydeki Türk ilkokulunda, 1.200 okka yarı buğday yarı mısır karşılığında öğretmenlik yapmıştır. İdrisoğlu, köyün daha önceleri 1 km kadar deniz tarafında olduğunu ve köyü yılanlar bastığından şimdiki yerine taşındığını belirtmiştir. O yıllarda köy 30 hane ve okulda da 30 çocuk vardır.

BİBLİYOGRAFYA

e-demography.gr Erişim: 2013.
www.istatistics.gr Erişim: 2013.
https://www.eetaa.gr/index.php?tag=oikmet_details&id=18993 Erişim: 02.01.2021.
http://lazarus.elte.hu/hun/digkonyv/topo/200e/43-41.jpg Erişim: 02.01.2021.
Baltalı, İbrahim, Bir Efsane Sona Ererken,(Emekli öğretmenlerle yapılan röportajlar) s. 150,151,152,153, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Yayınları, 2012 Gümülcine – Yunanistan,
Osmanlı Belgelerinde Batı Trakya, (2009) Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, s. 469, İstanbul. 2009. ISBN: 978-975-19-4671-3
Yrd. Doç. Dr KAZANCIGİL Ratip, Öğr. Gör. Nilüfer Gökçe, Musa Öncel, (2014) Edirne Merkez Vilâyet Sâlnamesi H.1319 - M.1901, cilt:2, s.313, Edirne Valiliği Kültür Yayınları/Edirne Kitaplığı: 20./Edirne. ISBN: 978-605-149-553-8
T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, [BOA. NFS.d.4662, s. 11-17]
Halaçoğlu, Yusuf, Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar (1453-1650) V. Cilt s. 2026, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2009, ISBN: 978-975-16-2162-7 (tk) – 978-975-16-2166-5 (4.c).
Ayverdi, Ekrem Hakkı, Avrupa'da Osmanlı Mimârî Eserleri, 1. Bölüm, IV. CİLD, 4,5,6. Kitab, s.230., İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.
T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri G.M. Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı167 numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-ili Defteri (937 / 1530) -I, Ankara – 2003.

**Baltalı, İbrahim, Batı Trakya Köyler Ansiklopedisi Cilt 3. BAKEŞ yayımları, 2025.*

Varşova'dan İzlenimler: Zamana Direnen Gerçeğin Savunusu

Kerem Abdurahimoğlu

1990'lı yıllar, uluslararası sistem açısından büyük bir kırılma noktası olarak değerlendirilir. Avrupa'yı keskin siyasal, ekonomik ve toplumsal hatlarla ayıran Sosyalist Blok (Doğu Bloku), İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan iki kutuplu uluslararası düzenin çöküşüyle birlikte, 20. yüzyılın son on yılında yerini "hür dünyanın zaferine" bırakmıştır.

Birçok yazar, Sosyalist Blok'un çözülüşünün başlangıcını 1970'li yıllara dayandırır; hatta bu süreci Küba Füze Krizi'nin sonuçlarıyla ilişkilendirir. Bu çerçevede, 1975 yılında imzalanan Helsinki Nihai Senedi ve o dönemde kurulan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) büyük önem taşır. Daha sonra Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) olarak kurumsallaşan bu girişim, demokrasinin, insan haklarının ve temel özgürlüklerin katılımcı ülkelerde öncelikli ilkeler olarak kabul edilmesine zemin hazırlamıştır. Bu gelişmeler, 1980'li yılların sonlarında Doğu Avrupa'daki özgürlük ve demokrasi hareketlerinin doğmasına da katkıda bulunmuştur.

Doğu Avrupa'daki özgürlük hareketlerine ilham veren AGİT, aynı zamanda 1990'lı yılların "hür Avrupa"sında yaşayıp da insan hakları ve temel özgürlüklerden yeterince yararlanamayan insanlar için de bir çıkış noktası olmuştur. Batı Trakya'daki insan hakları ihlalleri 1990'lardan itibaren uluslararası platformlarda dile getirilmeye başlanmış; 1998 yılında ilk kez Birleşmiş Milletler'de Batı Trakya Türk Azınlığı anlatılmıştır. 2003 yılına gelindiğinde ise Batı Trakya Türklerinin sesi ilk kez AGİT'te yankılanmıştır.

Geçtiğimiz günlerde bir insan hakları uzmanı ve aktivisti olarak BTAYTD adına katıldığım AGİT İnsani Boyut Konferansı, beni bu süreci yeniden düşünmeye sevk etti. Yirmi yıl önce inanç ve cesaretle Türk Azınlığın sorunlarını uluslararası boyuta taşıyan, yıllar boyunca Batı Trakya'daki hak ihlallerini ve kimlik inkârını dünya kamuoyuna anlatan mücadele insanları, büyük bir saygıyı hak ediyor.

Bu yılki konferans bana, bu mücadelenin sürdürülebilirliğini sağlayanın inanç ve cesaretle savunulan, sahadaki gerçeklere dayanan bir hakikat olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Konferans, her türlü görüşün değerlendirildiği açık bir diyalog zemini sunuyor. Bu çerçevede AGİT'te dile getirilen "Alevi ve Sünnilerden oluşan Müslüman Azınlık", "Türk kökenliler,

Pomaklar ve Çingenelerden oluşan Müslüman Azınlık", "Roman çocuklarının entegrasyon için Yunanca yerine Türkçe konuştuğu", "Batı Trakya'da 230'dan fazla azınlık derneğinin faaliyette olduğu", "Yunanistan'ın Türk Azınlık eğitimi için her türlü katkıyı yaptığı" ve "Azınlığın eşit yurttaşlar olarak tüm haklardan yararlandığı" yönündeki iddialar, sadece birer argümandır.
Oysa sahadaki gerçekler çok daha nettir:
Alevi-Bektaşi düşüncesi kadim Türk kültürünün kutsal bir parçasıdır; Rodop Dağları'nda, Gümülcine sokaklarında, İskeçe meydanında insanlar Türkçe konuşur. Büyük Derbent'te ve Ruşenler'de Türk töresi yaşatılır; İskeçe Ovası'nda düğünler Türk gelenekleriyle yapılır. Roman olarak anılan birçok kişi anadil olarak Türkçeyi konuşur.
Buna karşılık, kurulmasına izin verilmeyen Türk dernekleri, 17 yıldır uygulanmayan AİHM kararları, her yıl birkaç tanesi kapatılan azınlık okulları, açılmayan anaokulları ve geçim sıkıntısıyla gurbete gitmek zorunda kalan gençler, bölgenin ve ülkenin gerçek sorunlarıdır.
Batı Trakya özelinde, AGİT platformlarında dile getirilen argümanlar yıllar içinde değişse de sahadaki gerçekler değişmemektedir. Bu nedenle, azınlık haklarını uluslararası boyuta taşıyanların inançları tam, vicdanları rahattır. Türk Azınlığın yansıra Azınlığın kimliğini inkâr edenler de bunu çok iyi bilmektedir.

"Cep Herkülü" Naim Süleymanoğlu'nun evi müze olarak açılacak

"Cep Herkülü" lakaplı Bulgaristan doğumlu ünlü Türk halterci Naim Süleymanoğlu'nun Mestanlı'nın Ahlatlı köyündeki evi 18 Kasım'da müze olarak açılıyor.

Naim Süleymanoğlu

Tüm zamanların en iyi haltercisi olan Naim Süleymanoğlu, tüm Türk Dünyasının da gururuydu. Naim Süleymanoğlu, 46 dünya rekoruna imza atmış, 3 olimpiyat altın madalyası, 7'şer kez dünya ve Avrupa şampiyonluğu sahibiydi. Konuyla ilgili olarak TİKKA - Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Başkanı Abdullah Eren sosyal medya hesabından şunları paylaştı: "Cep Herkülü, Bulgaristan Türklerinin ve ülkemizin halter alanındaki gururu Merhum Naim Süleymanoğlu'nun kardeşi Muharrem Süleymanoğlu'nu kurumumuzda ağırladık, hasbihal ettik.

Naim Süleymanoğlu Müze Evi.

Bu vesileyle bir müjdemizi de paylaşmak isteriz: TİKA olarak, milli değerimiz ve tüm dünyanın tanıdığı efsane sporcu Naim Süleymanoğlu'nun Bulgaristan Mestanlı'daki doğup büyüdüğü evi ihya ederek müzeye dönüştürüyoruz.
Açılışını 18 Kasım'da gerçekleştireceğimiz bu anlamlı mekanda, hem şampiyonumuzun aziz hatırasını yaşatacak hem de gelecek nesillere ilham olacak bir kültür mirasını soydaşlarımızla buluşturacağız.
Tüm ilgilileri ve Bulgaristan Türkü soydaşlarımızı bekliyoruz."

KAPATILAN OKULLARIMIZ

Kayrak - Ardia Azınlık İlkokulu
Rodop ili - Yunanistan

Fotoğraf: 15.1.2008

Nostalji

25 YIL ÖNCE RODOP Rüzgarı gazetesi

Yıl: 1, Sayı: 44, 1 Kasım 2000, Fiyatı: 200 Drahmi.

RODOP Rüzgârı
HAFTALIK SİYASİ VE KÜLTÜREL GAZETE
YIL: 1 SAYI: 44
1 - KASIM - 2000
FİYATI: 200 DRH.
Kalem kastalarından değil, kalemi kasta olanlardan korkunuz.

Şapçı Çok Kültürlü Lisesi, tören alanından geçtiği sırada görünmektedir.

28 EKİM 1940 "OHİ" GÜNÜ KUTLANDI

Bütün Yunanistan'da olduğu gibi, "OHİ"(Hayır) günü Şapçı'da da törenlerle kutlandı. Çelenkler koyuldu, bayraklar çekildi, öğrenci ve askeri birlikler tören alanından geçti. Diğer bölgelerde yaşanan bayrak krizleri burada yaşanmadı.

Hatırlanacağı gibi bundan 60 yıl önce, 28 Ekim 1940 günü, Metaksas yönetimindeki Yunan halkı, faşist Mussolini idaresindeki İtalyan'lara hayır demişti.

28 Ekim 1940 Savaşında Azınlıktan da Ölenler Oldu !

28 Ekim 1940, İtalyan işgalci güçlerine karşı verilen mücadelede, Müslüman-Türklerden oluşan azınlık insanımız da bir çok evladını yitirdi. Bazıları, İtalya ve Almanya içerinde kayboldu, bir daha dönmediler. Bazıları da yaralandı, sağ olarak yaşadıkları topraklara döndüklerinde madalyalarla ödüllendirildiler.

Fakat, aradan yıllar geçti. Azınlık insanı fedakarlık yapmaya devam etti. Vergisini ödedi, askerlik görevini yerine getirdi. Bunları yapmaya da halen devam ediyor. Hiç bir zaman yaşadığı topraklara ihanet etmedi.

Ama, sonuçta ne oldu ? Okullarımızdan Türkçe dersler kırpıldı, vakıflarımız ve müftülüklerimizde seçimler devamlı engellendi. Öğretmenlerimiz atanmadı. Kuruluşlarımızın tabelaları yerlerinden söküldü. İdarecilerimiz, Yakın ve sanayi bölgesinde binlerce dönüm araziyi kamulaştırdı.

Bütün bu fedakarlıkların ve bu toprakları sevmenin karşılığı böyle olmamalıydı. Okullarımızda tek bir Türkçe şiir dahi okunmasına izin vermeyen idarecilerimiz, bu hareketleriyle, Azınlığı, milli benliğinden uzaklaştırma yoluna gitmektedirler.

1940-41 yılında ölenlerin anısına , Gümülcine (Komotini) Küçük Park'ta yapılan anıtta, Azınlıktan da aşağıdaki isimler yazılı !

ŞerafettinHüseyin(Onbaşı),
Ali Hüseyin Taşçı,
Osman Hasan,
Ahmet Hüseyin,
Salim Şaban,
Durmuş Emin,
Mehmet Hüseyin Edimeli,
Tahsin Raşit,
Yusuf Osman,
Hasan Mehmet,
Tevfik Nevres,
Rami Mustafa,
Ali Ali
ve diğerleri.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 77'nci Kuruluş Yıldönümü Gümülcine'de de (Komotini) Kutlandı

Türkiye Cumhuriyeti'nin 77'nci kuruluş yıldönümü olan 29 Ekim 2000 Pazar günü, T.C Gümülcine Başkonsolosluğu'nun verdiği resmi kabul ile, görkemli bir şekilde kutlandı.

Resmi kabule Başkonsolosluk erkanı, Rodop, İskeçe(Kasanthi) Valileri, milletvekilleri, belediye başkanları, dernek başkanları ve azınlık fertleri katıldılar.